gemeente Maassluis

Sportnota Maassluis 2013

Conform besloten B en W
d.d. 29 oktober 2013

www.maassluis.nl

Inhoud

Hoofdstuk 1 – Samenvatting 3

Hoofdstuk 2 – Inleiding 6
2.1 Sociale Structuurvisie 6
2.2 Wat is sport? 6
2.3 Aanleiding en Totstandkoming van deze Nota 7

Hoofdstuk 3 – Ontwikkelingen en Trends 9
3.1 Regeerakkoord 2012 9
3.2 Impulsregelingen 9
3.3 Sportagenda 2016 10

Hoofdstuk 4 – Sportbeleid 2013 - 2017 in Maassluis 11
4.1 Inleiding 11
4.2 Visie en Uitgangspunten 11
4.3 Maatschappelijke Effecten en Doelstellingen 13
4.4 Doelgroepen 16
4.5 Middelen 17
4.6 Werkwijze 18
4.7 Rollen 19

Hoofdstuk 5 – Sportstimuleringsbeleid 21
5.1 Inleiding 21
5.2 Sport Projecten en Evenementen 22
5.3 Verenigingsondersteuning 23
5.4 Subsidies 24

Hoofdstuk 6 – Sportaccommodatiebeleid 25
6.1 Bestaand sportaccommodatiebeleid 25
6.2 Binnensportaccommodaties en onderwijs 26
6.3 Ontwikkelingen in sportaccommodatiebeleid 27
6.4 Toekomstige ontwikkelingen 28
6.5 Speerpunten beleid 2013 – 2017 30

Hoofdstuk 7 – Financiële kaders 36

Literatuurlijst 37

Hoofdstuk 1 – Samenvatting

Voor de sport leeft de grote wens om te komen tot een integraal sportbeleid waarin wordt vastgelegd welke initiatieven op dit moment lopen, welke ontwikkelingen er zijn en welke nieuwe initiatieven de komende jaren worden opgepakt. De Sportnota 2013 stelt de kaders vast van de activiteiten en ontwikkelingen die de komende jaren gaan plaatsvinden. Met de opstelling van deze sportnota sluiten wij aan op de uitgangspunten van de Sociale structuurvisie.

VISIE, UITGANGSPUNTEN EN WERKWIJZE

Maassluis wil een gemeente zijn waar inwoners met plezier leven en wonen. Waar iedereen de mogelijkheid heeft deel te nemen aan het maatschappelijke, sociale en culturele leven. Een prettige plek om op te groeien. Een gemeente waar mensen elkaar helpen en waar mensen zich prettig en veilig voelen in hun buurt. Wie dat wil, kan zich ontwikkelen en zijn bijdrage leveren aan de stad. Inwoners en instellingen nemen samen verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de samenleving. Het behouden en versterken van de sociale kwaliteit van Maassluis is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners, verenigingen, maatschappelijke organisaties, bedrijven en gemeente. (Uit de sociale structuurvisie van Maassluis)

Een *vijftal uitgangspunten* die dienen als kader voor de inzet om de visie te realiseren:

1. **Duurzaamheid.** Investeren in de zelfredzaamheid van sportverenigingen, duurzaamheid als voorwaarde bij maatschappelijk aanbesteden en inzetten op sport voor de basisschool jeugd bedoeld om deze doelgroep klaar te stomen voor een leven lang sporten.
2. **Benutten van eigen kracht.** Het behouden van de sporters, maar ook van het verenigingsleven is de basis van deze sportnota.
3. **Actief burgerschap.** Sportverenigingen zijn een duidelijk en geslaagd voorbeeld van actief burgerschap, waarbij een collectief wordt gevormd om aanbod te organiseren waar vraag naar is uit de maatschappij.
4. **De vraag centraal.** Daar waar mogelijk kan het sportaanbod ingezet worden om in een specifieke vraag te voldoen en zorgt het stimuleren van actief burgerschap er ook voor dat de vraag vaker als uitgangspunt dient.
5. **Gebiedsgericht werken.** Sportactiviteiten kunnen worden ingezet om duurzaam (sociale) kwaliteit in de wijk te realiseren. Bij het investeren in sportvoorzieningen wordt rekening gehouden met de voorziening op wijkniveau in verhouding tot de rest van Maassluis, er wordt gestreefd naar een goede verdeling en toegankelijkheid voor alle inwoners van Maassluis.

Recentelijk ontwikkelingen vragen een andere *werkwijze* op bepaalde punten:

a. **Zelfredzame inwoners zijn leidend.** Het sportbeleid in Maassluis stuurt al een aantal jaar op dit uitgangspunt. Zo was, is en blijft onze hoofddoelgroep “alle inwoners van Maassluis” en is de basis voor alle in te zetten middelen dat sport een leuke en actieve vrijetijdsbesteding is.
b. **Investeren in vrijwilligers.** Sportverenigingen zijn een belangrijke intermediaire doelgroep en verschillende middelen zijn er dan ook op gericht om zowel pro-actief als reactief ondersteuning te bieden aan sportverenigingen, -stichtingen en hun vrijwilligers.
c. **Subsidiebeleid herijken.** Naast het huidige sportsubsidiebeleid is er voor alle vrijwilligersorganisaties in Maassluis de kans om bij te dragen aan de gewenste maatschappelijke effecten met behulp van maatschappelijke aanbestedingstrajecten en de sportimpuls (Ministerie van VWS).
d. **Integrale gebiedsaanpak.** Een aantal sportmiddelen zijn direct in te zetten op wijkgerichte vragen. Hier zal in samenwerking met de overige beleidsterreinen invulling aan gegeven worden en wordt een wijkgerichte aanpak bij maatschappelijke aanbesteden gestimuleerd.

MAATSCHAPPLIJKE EFFECTEN EN DOELSTELLINGEN

Met sport en bewegen willen wij de volgende maatschappelijke effecten bereiken:
1. In 2017 is de sportparticipatie van de inwoners van Maassluis hoger dan in 2012.
2. In 2017 is sport, bewegen en het verenigingsleven een effectieve vorm van meedoen in de samenleving
3. In 2017 zijn de inwoners van Maassluis tevreden over de sportvoorzieningen in de omgeving

In hoofdstuk 4 in deze nota noemen wij de doelstellingen die leiden tot de genoemde effecten en worden de genoemde doelstellingen uitgewerkt naar smart indicatoren.

DOELGROEPEN EN MIDDELEN

De doelgroepen waar deze nota zich op richt zijn:
- De *hoofddoelgroep* is "**alle inwoners van Maassluis**"
- De *subdoelgroep* is **"die inwoners van Maassluis die extra ondersteuning nodig hebben"**
- De *intermediaire doelgroep* is **"sportverenigingen en -stichtingen"**

De middelen dragen bijna allemaal bij aan meerdere doelstellingen en twee of drie van de benoemde maatschappelijke effecten. Deze middelen worden ook in Hoofdstuk 4 beschreven.

Hieronder volgt per middel een korte omschrijving van het beleid tot 2017.

Sportstimuleringsbeleid

1. Sport Projecten en Evenementen
Uitgangspunt is behouden wat goed gaat, maar we gaan wel op andere manier de middelen toepassen. We gaan steeds meer regie voeren en toezicht houden en doen we een stap terug in de uitvoering. We stimuleren anderen om de vraag vanuit de maatschappij te beantwoorden. Daar waar dit niet kan of niet gebeurt springen wij bij. Verbeterpunten zijn meer bekendheid geven aan de projecten en evenementen en op andere wijze (digitaliseren).

2. **Verenigingsondersteuning**
Het sportservicepunt (toekomstig sportloket) blijft zich inzetten voor ondersteuning op maat, signalering en informatievoorziening. Maatwerk en de laagdrempelige bereikbaarheid vormen daarin belangrijke pijlers. Daarnaast ondersteunt het Maatschappelijk Verantwoord Verenigen (MVV) traject verenigingen om een brede(re) en actieve(re) maatschappelijke rol op te pakken. De buurtsportcoach wordt nog meer ingezet op de samenhang in de verenigingsondersteuning.

3. **Subsidiebeleid** (Sportsubsidies en Maatschappelijk aanbesteden)
De sportsubsidies willen we in het kader van "behouden wat goed gaat" in ieder geval handhaven. Daarnaast willen we, vanuit het oogpunt van "regie voeren", het subsidiemiddel maatschappelijk aanbesteden inzetten op de realisatie van maatschappelijke effecten.

Accommodatie beleid

3. Subsidiebeleid (Investeringssubsidies en OZB subsidie)
De bestaande investeringssubsidieregeling zal worden uitgebreid met een regeling voor de vernieuwing of renovatie van kleedkamers voor buitensportverenigingen. De OZB compensatieregeling aan de verenigingen blijft gehandhaafd.

4. Sportfaciliteitenbeleid (bouw, beheer, onderhoud en exploitatie)
Er zal een kunstgrasveld bij voetbalvereniging MSV'71 worden gerealiseerd. Daar waar mogelijk zal de zogenaamde VDL-constructie worden toegepast. Het plan van de Basketballvereniging Green Eagles om de Haydnlaan te vergroten tot een sportzaal is vanuit sportoogpunt wenselijk. Hierbij zal de benodigde R.O. procedure gevolgd worden. Bij de nieuwbouw van het Spectrum

zal een sportzaal worden gerealiseerd. De gymnastiekvoorziening voor het Reviuslyceum zal worden verbeterd.

5. Tarievenbeleid

Het tarievenbeleid zal gebaseerd worden op een kostprijs die gerelateerd is aan een theoretische vervangingswaarde en de gemiddelde overige kosten per type veld (buitensport) en per type sportaccommodatie (binnensport).
De tarieven worden vastgesteld door middel van de toepassing van een dekkingspercentage.

Hoofdstuk 2 – Inleiding

2.1 Sociale Structuurvisie

Met de vaststelling van de Sociale Structuurvisie wordt een lijn uitgezet om de komende jaren op een vernieuwende manier naar maatschappelijke vraagstukken te kijken. Met deze sportnota sluiten wij aan bij deze visie.

Ten aanzien van de sportverenigingen merken wij op dat deze al jaren uitwerking geven aan deze visie. De sportvereniging is opgericht om te voorzien in en sluit aan op een maatschappelijke vraag of behoefte. Op basis van vrijwilligheid zetten bestuurders zich in om een aanbod te realiseren voor de Maassluise burger. Er komen mensen bij elkaar met een gemeenschappelijke belangstelling, dit wordt geformaliseerd door het oprichten van een vereniging, er worden leden geworven, activiteiten aangeboden en er vindt een sportieve en sociale interactie plaats; het verenigingsleven.

Dit is een aspect dat wij met de sociale structuurvisie ook willen realiseren. Wij stimuleren dat de vereniging zich samen met anderen breder gaat inzetten voor maatschappelijke vraagstukken en hiervoor coalities zal sluiten met andere maatschappelijke organisaties. Wij vinden dat deze bredere maatschappelijke rol voor alle betrokkenen kansen biedt. Sommige verenigingen zullen hiertoe in staat zijn. Met het MVV traject (Maatschappelijk Verantwoord Verenigen) worden verenigingen in staat gesteld om deze doelstelling te realiseren. Andere verenigingen zullen zich alleen met de eigen kerntaak kunnen bezighouden, het aanbieden van sportactiviteiten. Ook aan deze groep bieden wij ondersteuning daar waar nodig.

De sportverenigingen organiseren veel op eigen kracht. Op onderdelen hebben zij de overheid nodig. Dat geldt voor de voorzieningen die nodig zijn om te kunnen sporten. In veel gevallen betreft dit de sportaccommodaties, waarin de gemeente een voorwaardenscheppende rol heeft.

2.2 Wat is sport?

Het is lastig om sport te definiëren, de wetenschap kent tientallen verschillende definities van sport, maar niet één onomstreden en neutrale definitie. Dé definitie van sport bestaat niet, sport is niet strikt af te bakenen.

Met de beleidsnota breedtesport “Maassluis: Sportieve stad aan de Waterweg” uit 2002 deed, naar aanleiding van de breedtesportimpuls, het begrip “breedtesport” in Maassluis zijn intrede. Dit werd toen als volgt omschreven: “Onder breedtesport wordt verstaan alle recreatieve sportbeoefening in georganiseerd of in ongeorganiseerd verband. Breedtesport is eveneens de competitieve sportbeoefening of lokaal, regionaal of nationaal niveau. Hieronder worden in principe ook de denksporten gerekend. Professionele (betaalde) sportbeoefening en topsport op hoog nivo is in elk geval géén breedtesport.”

Inmiddels is breedtesport een ingeburgerd begrip en kan gezegd worden dat “de sport” te splitsen is in breedtesport enerzijds en topsport anderzijds. Breedtesport is dan de sport die door alle lagen van de bevolking beoefend kan worden terwijl topsport slechts is weggelegd voor een selecte (talentvolle) groep mensen.

Eigenlijk weet iedereen wel wat we bedoelen als we over “sport” praten. Het zijn beweegactiviteiten die de eigen kracht van de deelnemers en de organisatoren letterlijk en figuurlijk in stand houden en versterken. Hierdoor draagt sport in belangrijke mate bij aan de realisatie van de gewenste gemeentelijke maatschappelijke effecten. In de volgende paragraaf gaan we hier verder op in.

Breedtesport wordt ook wel gekenmerkt door haar zowel competitief als recreatief karakter. Sport wordt daardoor ook meer en meer ingezet voor de realisatie van gezondheids- en sociale doelstellingen die bereikt kunnen worden als mensen zelf sport gaan beoefenen of (mede) organiseren. Het begrip sport wordt dan vaak verruimd naar bewegen. In deze nota hebben we het dan naast sport ook over bewegen.

De sportnota gaat met name in op de breedtesport, de sportstimulering en de daarvoor benodigde voorzieningen en wordt gerelateerd aan de uitgangspunten en thema's van de Sociale Structuurvisie. De maatschappelijke betekenis die wij aan de sport toekennen is niet gebonden aan de begrippen top- of breedtesport. Door de breedtesport kan de topsport zich ontwikkelen en topsport heeft een positieve uitstraling richting de breedtesport. Top- en breedtesport zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden en voor elke sport in samenhang onmisbaar. De gemeente ontwikkelt vanuit haar stimulerende en voorwaardenscheppende taak voor de sport geen specifieke initiatieven tot stimuleren of ondersteunen van de topsport. In verenigingsverband zal het begrip "top" en "breedte" op verschillende wijze worden geïnterpreteerd, beleefd en uitgevoerd.

2.3 Aanleiding en Totstandkoming van deze Nota

De laatste algemene sportnota van Maassluis dateert van juni 2002. Aanleiding voor die nota waren de extra financiële middelen die beschikbaar kwamen vanuit de breedtesportimpuls van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Vanuit deze breedtesportimpuls konden in Maassluis verschillende breedtesportprojecten worden opgestart, deze werden geïnitieerd in de sportnota "Maassluis: Sportieve Stad aan de Waterweg, beleidsnota breedtesport 2002-2007".

Inmiddels bestaat de breedtesportimpuls vanuit het rijk niet meer en maken vele van de breedtesportactiviteiten die aan de hand van de vorige sportnota zijn opgestart onderdeel uit van de "structurele", reguliere sportactiviteiten van de gemeente Maassluis of zijn de activiteiten ondergebracht bij lokale partners.

De afgelopen jaren hebben we niet stil gezeten en hebben de breedtesportactiviteiten dus een vaste plek gekregen in Maassluis en zijn er nieuwe activiteiten ontwikkeld. Onder andere naar aanleiding van de Buurt-Onderwijs-Sport Impuls en Brede Impuls Combinatiefuncties vanuit het rijk. Daar waar nodig en mogelijk zijn de activiteiten uit de breedtesportimpuls bijgeschaafd en verbeterd ten opzichte van de opstartperiode 2002-2007.

Inmiddels is het 2013 en zijn veel zaken die op het gebied van sport gebeuren al zo "gewoon" dat er soms te makkelijk aan voorbij wordt gegaan. Zo is er veel en divers sportaanbod voor de jeugd in Maassluis: op school in de pauze (sportbuurtwerk), na schooltijd (combinatiefunctionaris), in de wijken (welzijn E25) en op de verenigingen (Kies voor Sport). Maar ook de triminstuiven gericht op ouderen zijn (succes)vol. Zowel intern als extern is er de behoefte aan een overzicht van wat er vanuit de gemeente Maassluis nu allemaal gebeurt op het gebied van sport. Met deze nota maken we voor "buitenstaanders" inzichtelijk wat we doen en creëren we voor onszelf een kapstok waarin staat wat we nu doen en wat we daar eventueel nog extra aan op willen/kunnen hangen.

Deze nota is echter meer dan alleen een kapstok. Het is een meerjarenbeleid en een uitwerking van de bijdrage van sport aan de gewenste maatschappelijke effecten en de sociale structuurvisie van Maassluis. In deze beleidsnota zijn verschillende andere nota's vanuit de gemeente Maassluis verwerkt en geïntegreerd. Zoals eerder benoemd ligt de basis van de sportvisie in de sociale structuur visie (dd22april2013). Daarnaast is deze nota ook afgestemd op het concept beleidsplan WMO-WPG 2013-2016. Vele overige beleidsplannen (zoals onderwijs, vrijwilligers, etc) komen ook voort uit dezelfde sociale visie, gezamenlijk dragen we bij aan de gewenste maatschappelijke effecten.

Nadat het idee voor deze nota was ontstaan is er een globale opzet gemaakt met daarin de aandachtspunten die aan de orde moeten komen in de nota. Deze aandachtspunten zijn besproken met de Maassluise Sport- en Recreatieraad. Daarna is er een concept voor de nota gemaakt dat ook

weer is besproken met de MSR. Daarna is de nota de inspraakprocedure in gegaan waarna vervolgens de nota definitief is vast gesteld.

Hoofdstuk 3 – Ontwikkelingen en Trends

In dit hoofdstuk beschrijven we het landelijke sportbeleid. Welke aandachtspunten zijn er vanuit het Rijk en wat is vanuit de landelijke sport het beleid?

3.1 Regeerakkoord 2012

In het regeerakkoord Rutte II is met betrekking tot sport het volgende opgenomen: “Sport brengt mensen bij elkaar en is van groot maatschappelijk belang. Kinderen verwerven belangrijke sociale vaardigheden. Voldoende en veilig sporten houdt jonge en oude mensen fitter en gezonder. We willen dat meer mensen kunnen sporten en bewegen in hun eigen omgeving.”

Hieronder een overzicht van de onderwerpen met betrekking tot sport die in het regeerakkoord worden genoemd en voor onze gemeente van belang zijn:

- De mogelijkheden voor bijzondere bijstand in de vorm van een aanvullende zorgverzekering of een stadspas voor culturele, maatschappelijke en sportvoorzieningen worden uitgebreid;
- De subsidie aan het Jeugdsportfonds Nederland wordt verlengd;
- De Sportimpuls wordt structureel verhoogd;
- Het kabinet bevordert de samenwerking van gemeenten, bedrijven, scholen en sportverenigingen.
- Het kabinet bevordert met gemeenten dat er bij de aanleg van nieuwe wijken voldoende ruimte voor sport en bewegen is.
- Het kabinet streeft naar meer gymlesuren per week in het primair onderwijs. Er worden middelen aangewend ter financiering van de wens om tenminste 3 uur per week gymnastiek in het primair onderwijs te geven binnen de bestaande onderwijsuren.
- Verbaal en fysiek geweld op of om het sportveld verdient strenge straf. Ook sportbonden en sportverenigingen hebben hier een taak;
- Het kabinet onderschrijft de ambitie om de Nederlandse sport op Olympisch niveau te brengen, zonder de Olympische Spelen naar Nederland te willen halen;

3.2 Impulsregelingen

Sinds de Breedtesportimpuls die deels de aanleiding vormde voor de vorige sportnota “Maassluis: sportieve stad aan de Waterweg” zijn er vanuit het rijk meerdere impulsregelingen geweest op het gebied van sport. Zo was er de B(uurt)-O(nderwijs)-S(port) impuls waaronder wij het project “West Beweegt” uitvoerden en is er momenteel de Brede impuls combinatiefuncties waaronder de combinatiefuncties/buurtsportcoaches vallen.

Trend in deze impulsregelingen is dat er naast de bijdrage vanuit het rijk steeds een groter percentage cofinanciering wordt geëist. Werden de activiteiten onder de breedtesportimpuls nog geheel gefinancierd door het rijk, bij de BOS impuls was er sprake van een fifty-fifty financiering en bij de Brede impuls combinatiefuncties is er sprake van een 40% (Rijk) – 60% (gemeente+derden) verdeling.

Bij de nieuwste impulsregeling, de Sportimpuls, evenals de Brede impuls combinatiefuncties onderdeel van het programma Sport en Bewegen in de buurt, is het zelfs zo dat er helemaal geen geld richting gemeenten stroomt. Alleen sport- en beweegaanbieders kunnen aanspraak maken op gelden vanuit deze impuls. Van gemeenten wordt verwacht dat zij hun sportaanbieders ondersteunen bij indienen van aanvragen in het kader van deze impuls.

Landelijk is er dus behoorlijk wat aandacht en geld voor sport. Dit wil echter niet zeggen dat al dit geld ook naar de gemeenten stroomt.

3.3 Sportagenda 2016

De sportagenda 2016 “Sport inspireert!” het integrale beleidsplan sport van NOC*NSF (i.s.m. de sportbonden en andere nauw bij sport betrokken partijen) formuleert een aantal doelstellingen om partijen zoals gemeenten richting te geven in het sportparticipatiebeleid:

1. Meer mensen sporten: 75% van de bevolking sport minimaal 12x per jaar (2012: 65%);
2. Mensen sporten vaker: 60% van de bevolking sport minimaal 40 weken per jaar (nu 50%);
3. Mensen worden actiever: 70% van de bevolking voldoet aan de combinorm[1] (2012: 60%);
4. Mensen sporten gedurende een langere periode in hun leven: 35% van de bevolking is lid van een sportvereniging of andere sportaanbieder (2012: 29%).

Ambitieuze doelstellingen waarbij de verhoging van de sportparticipatie “an sich” centraal staat, afgestemd op de behoeften van de verschillende doelgroepen. Van gemeenten wordt in deze sportagenda gevraagd om niet alleen de accommodaties te blijven financieren maar ook om de regie te voeren over een integraal, wijkgericht beleid. Daarnaast is er voor gemeenten een belangrijke rol weggelegd in de ondersteuning van sportaanbieders en als regisseur van lokale samenwerking.

Van sportaanbieders wordt verwacht dat zij aansluiten bij de behoefte van bestaande leden maar ook dat ze nieuw aanbod kunnen realiseren om nieuwe doelgroepen aan zich te binden. Nauwe contacten met andere aanbieders en organisaties uit andere sectoren (welzijn, onderwijs) zijn hierbij belangrijk.

Alle sportaanbieders spelen in deze sportagenda een cruciale rol bij de realisatie van de sportparticipatiedoelstellingen. Aangegeven wordt dat sportverenigingen in het bijzonder aandacht verdienen. Geen enkel land kent zo’n hoge organisatiegraad van de sport als Nederland. Er zijn bijna 29.000 sportverenigingen met in totaal 4,9 miljoen leden. De in verenigingen georganiseerde sport vormt de basis van de Nederlandse sport. Naast hun belangrijke functie voor de sport vervullen ze een bredere sociaal-maatschappelijke rol. De agenda geeft aan dat sportverenigingen “niet zonder reden” in toenemende mate worden ingezet om maatschappelijke doelen ter bereiken.

Alhoewel de doelstellingen in cijfers wat ons betreft ambitieus zijn kunnen wij ons goed vinden in de uitgangspunten van de sportagenda 2016. In het volgende hoofdstuk beschrijven we de sport in Maassluis en komt naar voren dat we deze uitgangspunten in Maassluis ook hanteren. Belangrijke onderwerpen uit onze sociale structuurvisie zoals wijkgerichtheid, kijken naar de eigen kracht en het belang van (de rol van) vrijwilligersorganisaties en het ondersteunen daarvan komen overeen met hetgeen omschreven is in de Sportagenda 2016.

[1] Jongeren dienen dagelijks minimaal een uur actief te zijn. Volwassenen dienen minimaal 5 dagen per week een half uur actief te zijn.

Hoofdstuk 4 – Sportbeleid 2013 - 2017 in Maassluis

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk lichten we het sportbeleid voor de komende jaren toe. Eerst beschrijven we de visie en de uitgangspunten van deze nota (4.2) en benoemen we de gewenste maatschappelijke effecten en de doelstellingen waarmee we de gewenste effecten willen gaan realiseren (4.3). Deze doelstellingen werken we verder uit in doelgroepen (4.4) en we benoemen welke middelen we inzetten op welke doelstellingen (4.5). Ten slotte beschrijven we *hoe* we de middelen in gaan zetten (4.6) en gaan we nog in op de verschillende rollen van de betrokken partijen (4.7).

In dit hoofdstuk presenteren we welke maatschappelijke effecten Maassluis wil bereiken met sport. De gebruikte indeling is gebaseerd op de sociale structuurvisie, die de basis vormt van deze nota (de maatschappelijke effecten uit de sociale structuurvisie is gebaseerd op de analyse van de sociale staat van Maassluis).

4.2 Visie en Uitgangspunten

In de sociale structuurvisie van Maassluis wordt een inspirerend en haalbaar toekomstbeeld geschetst.

Maassluis wil een gemeente zijn waar inwoners met plezier leven en wonen. Waar iedereen de mogelijkheid heeft deel te nemen aan het maatschappelijke, sociale en culturele leven. Een prettige plek om op te groeien. Een gemeente waar mensen elkaar helpen en waar mensen zich prettig en veilig voelen in hun buurt. Wie dat wil, kan zich ontwikkelen en zijn bijdrage leveren aan de stad. Inwoners en instellingen nemen samen verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de samenleving. Het behouden en versterken van de sociale kwaliteit van Maassluis is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners, verenigingen, maatschappelijke organisaties, bedrijven en gemeente.

Deze visie omvat het gehele sociale domein van welzijn, wonen, zorg , leefbaarheid, sociale veiligheid, werk, inkomen, onderwijs, sport en kunst & cultuur. Deze visie geeft dan ook de richting aan die we met het sportbeleid in de gemeente Maassluis wensen te bereiken. Vanuit deze sociale structuurvisie zijn uitgangspunten, thema's en nieuwe werkwijze geformuleerd die ook dienen als kader voor deze sportnota. In de volgende paragrafen wordt toegelicht wat dit voor de sport betekent.

In de sociale structuurvisie is een *vijftal uitgangspunten* beschreven die dienen als kader voor de inzet om de visie te realiseren. Hieronder wordt op elk punt een korte toelichting gegeven en aangegeven wat dit voor de sport betekent.

1. Duurzaamheid

In het sociaal domein is duurzaamheid een cruciaal begrip. Duurzaamheid in het sociaal domein gaat om geworteld zijn in de samenleving, zorg voor de eigen sociale en fysieke omgeving en langdurig investeren in het versterken en behouden van sociale kwaliteit. Maar duurzaam investeren in sociale kwaliteit betekent ook langjarig samenwerken met partners die dezelfde doelen nastreven als wij.

Duurzaamheid in de sport passen wij toe in de omgang en ondersteuning van de sportverenigingen en het sportbeleid. Enerzijds investeren wij in het zelfredzaam worden van sportverenigingen, en het daarmee borgen van een duurzame plek in de Maassluise samenleving, en een ondersteunend netwerk om dit te waarborgen. Anderzijds is de duurzaamheid van activiteiten voorwaarde bij maatschappelijk aanbesteden. Maar ook de vele projecten gericht op de jeugd, met name in het primair onderwijs, zijn bedoeld om deze doelgroep klaar te stomen voor een leven lang sporten.

2. Benutten van eigen kracht

Uitgangspunt voor Maassluis is dat inwoners handelen vanuit eigen kracht: zelfredzaamheid, eigen verantwoordelijkheid, beschikbaarheid van informatie en het vermogen om verbindingen aan te gaan. Maassluis wil een aantrekkelijke gemeente zijn voor de inwoners die het zelf prima redden. We streven daarom naar een mooie woonomgeving, kwalitatief goede voorzieningen, plek om te sporten en recreëren, goed en nabij onderwijs en een levendige stad met voldoende cultureel aanbod. Een deel van de inwoners heeft echter (tijdelijke) ondersteuning nodig. We bevorderen dat ook deze inwoners actief deel kunnen nemen aan de Maassluise samenleving.

Juist de sport als instituut is het domein waarin deze krachten allemaal tot zijn recht komen. Binnen de sport kan een ieder, uit elke sociale laag van de bevolking, zich ontwikkelen. Het behouden van de sporters, maar ook van het verenigingsleven is de basis van deze sportnota. Ook de doelgroepen waar deze sportnota zich op richt past binnen deze visie: in eerste instantie alle inwoners van Maassluis! Maar daarnaast zetten we ook extra in op die inwoners die ondersteuning nodig hebben en investeren we in die partijen die hiermee helpen.

3. Actief burgerschap

Sociaal actief burgerschap verbetert de kwaliteit van de samenleving. De zelfredzame burger moet aan het stuur komen als het gaat om de inrichting van de maatschappij. Daarvoor is nodig, dat de overheid een stap terug doet.

De sportwereld toont al jarenlang aan dat het actieve burgerschap de basis is voor de sportbeoefening. Sportverengingen zijn een duidelijk en geslaagd voorbeeld van actief burgerschap, waarbij een collectief wordt gevormd om aanbod te organiseren waar vraag naar is uit de maatschappij. De gemeente heeft hierin puur een ondersteunende rol. Maar ook stimuleren wij, middels maatschappelijk aanbesteden, die verenigingen en andere betrokkenen die gezamenlijk aan de slag gaan met maatschappelijke vraagstukken.

4. De vraag centraal

We benutten de sociale kaart om te bepalen waar inzet nodig is, van wie en in welke vorm. We gaan daarover in gesprek met inwoners en ook met (professionele) organisaties die werkzaam zijn in Maassluis. Zo komen we tot een gezamenlijke analyse van de vraag.

Sport in Maassluis wordt ook meegenomen in deze discussie. Daar waar mogelijk kan het sportaanbod, direct of indirect en al dan niet wijkgericht, ingezet worden om in een specifieke vraag te voorzien. Daarnaast zorgt het stimuleren van actief burgerschap er ook voor dat de vraag vaker als uitgangspunt dient en vormen de sportverenigingen en de Maassluise Sport- en Recreatieraad en gedegen gesprekspartner over wat er nodig is en hoe we daar invulling aan kunnen geven.

5. Gebiedsgericht werken

We bepalen met bewoners en maatschappelijke organisaties voor elke wijk in Maassluis wat nodig is om duurzaam (sociale) kwaliteit in de wijk te realiseren.

Bij het investeren in sportvoorziening wordt altijd ook rekening gehouden met de voorziening op wijkniveau in verhouding tot de rest van Maassluis, er wordt gestreefd naar een goede spreiding en toegankelijkheid voor alle inwoners van Maassluis. Sport als middel wordt in het gebiedsgericht werken meegenomen om de sociale kwaliteit te versterken. Daar waar een bepaalde vraag naar sport of bewegen naar voren komt kunnen verenigingen of gemeente hier invulling aan gaan geven.

4.3 Maatschappelijke Effecten en Doelstellingen

Maatschappelijke Effecten

Gebaseerd op de visie en uitgangspunten hebben we een drietal thema's benoemd. Elk thema hebben we vertaald naar een gewenst maatschappelijk effect op het gebied van sport en bewegen.

1. Gezondheid als basis voor meedoen: **In 2017 is de sportparticipatie van de inwoners van Maasluis hoger dan in 2012.**
2. Inwoners van Maassluis nemen deel aan de samenleving: **In 2017 is sport, bewegen en het verenigingsleven een effectieve vorm van meedoen in de samenleving**
3. In Maassluis is het goed wonen: **In 2017 zijn de inwoners van Maassluis tevreden over de sportvoorzieningen in de omgeving**

Vaak is de (belangrijke) bijdrage die sport en bewegen nu levert aan de realisatie van deze effecten nog onbewust, een neveneffect van de belangrijke maatschappelijk rol die sport en sportverenigingen vervullen door "alleen" het aanbieden van sport en bewegen. Met deze sportnota dragen we bij aan een stuk bewustwording hierover.

Wat we niet uit het oog verliezen is dat de intrinsieke motivatie van mensen om te gaan (en vooral) te blijven sporten altijd is "omdat men het een leuke actieve vrijetijdsbesteding vindt". Bij sportstimulering zal dit "sporten omdat het gewoon leuk is" altijd de boventoon voeren. En juist doordat het leuk is profiteren burgers van de waardevolle effecten van sport en bewegen (versterking eigen kracht) en draagt sport en bewegen bij aan de realisatie van de gewenste gemeentelijke maatschappelijk effecten.

We beamen daarmee hetgeen dat in het regeerakkoord is opgenomen, namelijk dat sport en bewegen een belangrijk middel is. Het feit dat sport en bewegen "gewoon leuk is" vormt hiervoor wat ons betreft de basis, die sterk en stevig moet zijn en blijven om sport en bewegen in te kunnen zetten als middel.

Doelstellingen

Met sport dragen we bij aan de realisatie van de maatschappelijk effecten die we als gemeente wensen te bereiken. Wij doen dit binnen de drie thema's zoals geformuleerd in de sociale structuurvisie met een doorvertaling naar sport en bewegen. Elk thema heeft specifieke doelstellingen die leiden tot het gewenste maatschappelijke effect binnen de kaders van de uitgangspunten en de nieuwe werkwijze zoals beschreven in de vorige paragraaf. Per thema is hieronder beschreven waar de Gemeente Maassluis de komende jaren op in gaat zetten om de gewenste maatschappelijke effecten te bereiken.

1. **In 2017 is de sportparticipatie van de inwoners van Maassluis hoger dan in 2012.**
   Gemeente Maassluis gaat de komende jaren inzetten op de volgende onderwerpen om dit te bereiken:
   a. Bevorderen (behouden en vergroten) sportparticipatie voor alle inwoners van Maassluis
   b. Bevorderen (behouden en vergroten) sportparticipatie voor (zeer) ouderen en gehandicapten
   c. Bevorderen (behouden en vergroten) sportparticipatie voor jeugd (vanaf 4 jr) als goede basis voor een leven lang bewegen

2. **In 2017 is sport, bewegen en het verenigingsleven een effectieve vorm van meedoen in de samenleving**
   Gemeente Maassluis gaat de komende jaren inzetten op de volgende onderwerpen om dit te bereiken:
   d. Versterken en bevorderen van het verenigings- en stichtingsleven
   e. Bevorderen en ondersteunen van een bredere maatschappelijke rol door sportverenigingen
   f. Bevorderen en ondersteunen van vrijwilligerswerk bij (sport)verenigingen en stichtingen
   g. Stimuleren van sport en bewegen inzetten bij maatschappelijke vraagstukken

3. **In 2017 zijn de inwoners van Maassluis tevreden over de sportvoorzieningen in de omgeving**
   Gemeente Maasluis gaat de komende jaren inzetten op de volgende onderwerpen om dit te bereiken:
   h. Kwalitatief voldoende en laagdrempelige sport en beweeg voorzieningen voor alle inwoners van Maassluis
   i. Ondersteuning in het pedagogische en sociale klimaat bij sportverenigingen (sportiviteit en respect, Verklaring Omtrent Gedrag (VOG))
   j. Extra (wijkgerichte) aandacht naar voorzieningen voor ouderen, gehandicapten en jeugd vanaf 12 jaar

SMART Indicatoren in Cijfers

We realiseren ons dat de in de paragraaf hiervoor beschreven doelstellingen lastig meetbaar zijn. Evenals de gewenste maatschappelijke effecten zijn ze niet SMART (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijd/plaatsgebonden) geformuleerd. Gebaseerd op de thema's en de gewenste maatschappelijke effecten (doelstellingen) hebben we per thema een aantal indicatoren geformuleerd. Deze indicatoren zorgen ervoor dat we gedurende de komende jaren dat we dit beleid uitvoeren, blijven toetsen of we op de juiste weg zitten.

1.	**In 2017 is de sportparticipatie van de inwoners van Maassluis is hoger dan in 2012.**
a.	Bevorderen (behouden en vergroten) sportparticipatie voor alle inwoners van Maassluis: • Het percentage inwoners dat zijn gezondheid als goed of zeer goed ervaart, stijgt van 70% (2009), naar 75%. • Het aantal inwoners met een ongezonde leefstijl (te weinig bewegen en overgewicht) daalt t.o.v. 2012. • Het percentage bewoners (19-64) dat voldoende beweegt (voldoet aan de combinorm[2]), stijgt van 67% in 2011 naar 70%[3] • Percentage volwassen inwoners dat minimaal 40 weken per jaar aan sport doet (van 57% in 2010 naar 60%[4])

[2] De combinorm is een combinatie van voldoen een de beweegnorm of de fitnorm. De beweegnorm is de Nederlandse Norm voor Gezond Bewegen (NNGB). Volwassenen voldoen aan deze norm als ze minimaal 5 dagen per week 30 minuten matig intensief bewegen. Voor jeugd is dit 7 dagen per week 60 minuten. De Fitnorm vereist minimaal 20 minuten intensief bewegen op minstens 3 dagen per week.

[3] *Conform sportagenda 2016, 70% van de bevolking voldoet aan de combinorm.*

[4] *Conform sportagenda 2016, 60% van de bevolking sport minimaal 40 weken per jaar.*

b.	Bevorderen (behouden en vergroten) sportparticipatie voor (zeer) ouderen en gehandicapten: • Het percentage bewoners (65+) dat voldoende beweegt (voldoet aan de combinorm), stijgt van 65% in 2011 naar 70%[5] • Deelnamecijfers sport en bewegen onder (zeer) ouderen en gehandicapten zijn toegenomen • Een hoger aandeel mensen in Bloemenbuurt en Binnenstad waardeert zijn gezondheid als goed of zeer goed (t.o.v. 2011) • Een inzet van vrijwilligers via professionele organisaties (welzijn, ouderwerk) gebeurt vooral in de wijken waar sprake is van een hoog aandeel ouderen en mensen met een beperking
c.	Bevorderen (behouden en vergroten) sportparticipatie voor jeugd (vanaf 4 jr) als goede basis voor een leven lang bewegen: • Percentage 4-12 jarigen dat minstens 1x per week sport buiten school van 77% naar 81% • Percentage 4-12 jarige allochtone kinderen dat minstens 1x per week sport buiten school van 75 naar 77% • Percentage 4-12 jarige autochtone kinderen dan minstens 1x per week sport buiten school van 81 naar 85% • Verhogen aantal scholen in samenwerkingsverband Buurtsportcoach met sportverenigingen

2.	**In 2017 is sport en het verenigingsleven een effectieve vorm van meedoen aan de samenleving**
d.	Versterken en bevorderen van het verenigings- en stichtingsleven: • Het aantal mensen dat actief is als vrijwilliger blijft op huidige niveau (45%) • Jongere van 4 t/m 17 met ouders met een laag inkomen houden de mogelijkheid lid te worden van een vereniging. • Het percentage inwoners dat lid is van een NOC*NSF sportbond van 23% naar 29% • Het percentage jeugdigen (t/m 19 jaar) dat lid is van een NOC*NSF sportbond van 35% naar 40% • Het percentage volwassenen van 20 t/m 44 jaar dat lid is van een NOC*NSF sportbond van 22% naar 27% • Het percentage volwassenen van 45 t/m 64 jaar dat lid is van een NOC*NSF sportbond van 18% naar 23% • Het percentage volwassenen van 65 en ouder dat lid is van een NOC*NSF sportbond van 15% naar 18%
e.	Bevorderen en ondersteunen van een bredere maatschappelijke rol door sportverenigingen: • Het aantal sportverenigingen en stichtingen dat een MVV traject volgt of heeft gevolgd van 3 in 2013 naar 10 • Het aantal samenwerkingsverbanden die verenigingen aan gaan is gestegen ten opzichte van 2013
f.	Bevorderen en ondersteunen van vrijwilligerswerk bij (sport)verenigingen en stichtingen: • Vrijwilligers voelen zich gesteund door de gemeente en door professionele organisaties.[6]
g.	Stimuleren van sport en bewegen inzetten bij maatschappelijke vraagstukken • Het aantal sportaanbieders dat participeert of heeft geparticipeerd in een Sportimpuls aanvraag van 3 naar 10 • Het aantal sportaanbieders dat participeert in een Betrokken Stad aanvraag van 0 naar 5

3.	**In 2017 zijn de inwoners van Maassluis tevreden over de sportvoorzieningen in de omgeving**
h.	Kwalitatief hoogwaardige en laagdrempelige sport en beweeg voorzieningen voor alle inwoners van Maassluis:

[5] *Conform sportagenda 2016, 70% van de bevolking voldoet aan de combinorm.*

[6] geen actueel cijfer bekend, nulmeting is nodig

	• In alle wijken van Maassluis is het oordeel over de woonomgeving minimaal gelijk aan dat in 2011
i.	Ondersteuning in het pedagogische en sociale klimaat bij sportverenigingen (sportiviteit en respect, Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)) • verenigingen voelen zich gesteund door de gemeente bij ondersteuningsvragen
j.	Extra (wijkgerichte) aandacht naar voorzieningen voor ouderen, gehandicapten en jeugd vanaf 12 jaar: • Toename aandeel ouderen van 75+ dat tevreden is met wonen.[7] • Bereikbaarheid en voorzieningen worden beoordeeld met cijfer van 7,5 of meer in wijken met relatief veel ouderen. • Er zijn meer voorzieningen voor jongeren van 12 jaar en ouder. • Sluispolder West, Bomendal en Componistenbuurt, Vertobuurt en Kapelpolder scoren beter op de volgende set indicatoren[8] (waar sport direct of indirect aan bij kan dragen): woonomgeving, sociale aspecten en leefbaarheid; verhuurbaarheid van woningen; aantal overlastmeldingen; (maatschappelijke) voorzieningen; aandeel bijstandsuitkeringen en niet-werkende werkzoekenden; aantal gezinnen dat een beroep doet op schuldhulpverlening

We sluiten zo veel als mogelijk aan bij de meetbare indicatoren uit de sociale structuurvisie waar sport en bewegen direct of indirect aan bij draagt.

In de gemeenteatlas en het Regionaal Informatiesysteem Samenleving (RIS) van Tympaan worden een aantal cijfers genoemd die wij in het algemeen als nulmeting kunnen gebruiken.. Overige bronnen van indicatoren zijn: NOC*NSF, Maatschappelijk Verantwoord Verenigingen, deelname aan de Sportimpuls en Betrokken Stad, deelname aan de buurtsportcoach functie, de combinorm (voldoen aan de Beweegnorm of de fitnorm) en sportdeelname door jeugd (cijfers van de GGD en het CJG).

Een indicatie vinden we in het percentage inwoners van Maassluis dat lid is van een bij NOC*NSF aangesloten sportverenigingen of stichting binnen of buiten Maassluis. NOC*NSF houdt cijfers bij die daarvoor een indicatie vormen, de cijfers voor Maassluis. Dit vormt een indicatie omdat niet alle verenigingen en stichtingen per definitie zijn aangesloten bij een (door NOC*NSF erkende) bond. De doelstelling in de Sportagenda 2016 ligt hier op “35% van de bevolking is lid van een sportvereniging of andere sportaanbieder”, ook hier wordt dus erkend dat de bij NOC*NSF aangesloten sportbonden niet de lading dekken.

4.4 Doelgroepen

In het sportbeleid maken we onderscheid tussen verschillende doelgroepen: hoofddoelgroep, subdoelgroep en intermediaire doelgroep.

De *hoofddoelgroep* is “**alle inwoners van Maassluis**”. Zoals uit de doelstellingen in paragraaf 4.3 naar voren komt richten we ons met het sportbeleid in eerste instantie op **“alle inwoners van Maassluis”**. We willen het voor iedereen die dat wil mogelijk maken om te sporten en te bewegen en de sportdeelname onder alle inwoners bevorderen. We spelen daarbij voornamelijk in op de intrinsieke motivatie van mensen om aan sport en bewegen te (gaan) doen: omdat men het leuk vindt en er op één of andere manier positieve emotionele energie uithaalt. De positieve bijeffecten komen dan vanzelf (gezondheid, sociaal netwerk). Dit sluit aan op het uitgangspunt dat we sport en bewegen zien als waardevol in zichzelf. Daarnaast is het zo dat ook als mensen “alleen maar” intrinsiek gemotiveerd zijn om te sport en bewegen de bijeffecten volgen. Het omgekeerde is vaak moeilijker: weinig mensen doen alleen aan sport en bewegen om hun gezondheid of sociaal netwerk.

[7] geen actueel cijfer bekend, nulmeting is nodig

[8] geen actueel cijfer bekend, nulmeting is nodig

De *subdoelgroep* zijn **“die inwoners van Maassluis die extra ondersteuning nodig hebben”.** Zo zijn er doelstellingen geformuleerd specifiek gericht op ouderen, gehandicapten en jongeren (4-12 jaar) en jeugd (12-18jaar). Voor deze doelgroepen zetten wij direct of indirect middelen in ter ondersteuning van de gewenste maatschappelijke effecten. Maar daarnaast kan door middel van maatschappelijk aanbesteden ook op andere doelgroepen in Maassluis ingezet worden door initiatieven vanuit de Betrokken stad en Sportimpuls.

Ten slotte richten we in ons in deze sportnota ook op de *intermediaire doelgroep* **“sportverenigingen en -stichtingen”.** Zij dragen vanuit hun kernactiviteiten direct of indirect ook bij aan het behalen van de gewenste maatschappelijke effecten van de gemeente Maassluis, wat in het sportbeleid op verschillende manieren wordt gestimuleerd, ondersteund of gefaciliteerd.
Naast het bevorderen van sport en bewegen onder alle inwoners willen we ook de sport een nog duidelijkere plek geven in de samenleving. Sportverenigingen en -stichtingen vormen hierin de spil. Ook bij deze doelgroep is ons beleid gericht op de intrinsieke motivatie. Deze organisaties zijn ooit opgericht met als doel, het aanbieden van sport. Door het ondersteunen van deze kerntaak volgen ook hier de bijeffecten vanzelf: maatschappelijke betrokkenheid, een bredere rol in de samenleving.

4.5 Middelen

Het Maassluise sportbeleid bestaat uit een tweetal pakketten aan middelen die de gemeente in kan zetten: het sportaccommodatiebeleid en sportstimuleringsbeleid die de basis vormen om de waardevolle effecten die sport en bewegen heeft op de gezondheid en maatschappelijke verbondenheid te kunnen realiseren en in stand te houden.

In het visiedocument Nederland sportland worden door de Vereniging Sport en Gemeenten verschillende modellen van sportbeleid gepresenteerd die door gemeenten gehanteerd kunnen worden. De manier waarop we het beleid in Maassluis vorm geven wordt door veel gemeenten gehanteerd en benoemd als het sociaal ontwikkelingsmodel. Onderstaand volgt een weergave van dit model.

<table>
<tr><td>Sport, bewegen en gezondheid</td><td>Maatschappelijke verbondenheid</td></tr>
<tr><td colspan="2">Sportstimuleringsbeleid
Sport Projecten en Evenementen, Verenigingsondersteuning en Subsidies</td></tr>
<tr><td colspan="2">Sportaccommodatiebeleid
Sportfaciliteiten-, Tarievenbeleid, en Subsidies</td></tr>
</table>

Figuur 1: Het sociale ontwikkelingsmodel

In *Bijlage 2* is in een matrix uitgewerkt welke middelen we inzetten op welke doelstellingen.

Uitgangspunt voor het sportaccommodatiebeleid is dat we instrumenten inzetten om de sportdeelname te vergroten, waarbij een belangrijke basis wordt gevormd door de bouw, het beheer en de exploitatie van sportaccommodaties. Het sportaccommodatiebeleid formuleren we als “het scheppen van optimale voorwaarden voor sporten en recreëren door het afstemmen van vraag en aanbod van sportaccommodaties”. Door het tegen een sociaal, niet kostendekkend, tarief verhuren van de sportaccommodaties worden de kosten van sportbeoefening voor de gebruikers gedrukt. Het sportaccommodatiebeleid verzorgt de belangrijkste (rand)voorwaarden voor de verhoging van de sportparticipatie: goede, toegankelijke accommodaties en laagdrempelige tarieven. Het sportaccommodatiebeleid is verder uitgewerkt in Hoofdstuk 6.

Naast het sportaccommodatiebeleid richten we ons ook rechtstreeks op de verhoging van de sportparticipatie. We bieden ondersteuning op het meer organisatorische vlak in de vorm van verenigingsondersteuning, de organisatie en/of coördinatie van sportprojecten vanuit de gemeente en hanteren het sportsubsidiebeleid. Dit noemen we het sportstimuleringsbeleid. Uitgangspunt van dit beleid is dat we instrumenten inzetten die niet alleen de actieve deelname aan sport en bewegen zelf bevorderen, maar ook ondersteuning bieden om de (vrijwillige) inzet voor sport(verenigings)-activiteiten mogelijk te maken. Het sportstimuleringsbeleid is verder uitgewerkt in Hoofdstuk 5, muv het investeringssubsidiebeleid, dit is onderdeel van het sportaccommodatiebeleid en is uitgewerkt in Hoofdstuk 6).

4.6 Werkwijze

Zoals in de vorige paragraaf beschreven worden er verschillende middelen in gezet om de verschillende doelgroepen te bereiken en om gezamenlijk de gewenste maatschappelijke effecten te realiseren. In deze paragraaf gaan we in op hoe we deze middelen in gaan zetten om de doelstellingen te realiseren. Naast de gewenste maatschappelijke effecten vragen recentelijk ontwikkelingen op bepaalde punten ook om een andere aanpak. In de sociale structuurvisie zijn deze uitgewerkt in een viertal uitgangspunten. Hieronder volgt een opsomming waarbij is aangegeven wat dit voor het sport en bewegen betekent.

a. Zelfredzame inwoners zijn leidend

Maassluis kan alleen een vitale gemeente zijn als we voor zelfstandige en zelfredzame inwoners ook aantrekkelijk zijn. Krachtige verbindingen tussen zelfredzame inwoners en inwoners die moeite hebben hun leven zelfstandig vorm te geven, zijn de basis voor sociale kwaliteit. Daarom investeren we meer in het wervend en bindend vermogen van Maassluis voor zelfredzame inwoners.

Het sportbeleid in Maasluis stuurt al een aantal jaar op dit uitgangspunt en zal dit blijven voortzetten. Zo was, is en blijft onze hoofddoelgroep “alle inwoners van Maassluis” (zie ook paragraag 4.4 Doelgroepen) en is de basis voor alle in te zetten middelen dat sport een leuke en actieve vrijetijdsbesteding is. Sport werkt als middel op zich al verbindend, maar juist ook in de basissubsidie en maatschappelijke aanbestedingstrajecten worden deze verbindingen extra gestimuleerd en ondersteund.

b. Investeren in vrijwilligers

Rode draad in de sociale structuurvisie zijn de noties van eigen kracht en sociaal actief burgerschap. We verwachten veel van vrijwilligers en signaleren tegelijkertijd dat het niet gemakkelijk is om (langjarig) voldoende vrijwilligers te vinden en te binden. Daarom investeren we (nog) meer in vrijwilligers en organisaties die werken met vrijwilligers.

Sportverenigingen zijn een belangrijke intermediaire doelgroep (zie ook paragraaf 4.4 Doelgroepen) en verschillende middelen zijn er dan ook op gericht om zowel pro-actief als reactief ondersteuning te beiden aan sportverenigingen, -stichtingen en hun vrijwilligers. Ook het huidige en toekomstige subsidie- en tarievenbeleid richt zich met name op de ondersteuning van deze doelgroep.

c. Subsidiebeleid herijken

Er zal een andere systematiek van subsidiëren komen, die recht doet aan de uitgangspunten van de gemeente op het gebied van duurzaamheid, eigen kracht, actief burgerschap, centraal stellen van de vraag en gebiedsgericht werken. Dit wordt uitgewerkt in de nieuw uit te werken aanpassing van het algemene subsidiebeleid.

Het huidige sportsubsidiebeleid is al op deze uitgangspunten gericht en dit zal als basis ook blijven zoals het nu is. Daarnaast is er voor alle vrijwilligersorganisaties in Maassluis, dus ook vanuit de sport, de kans om bij te dragen aan de gewenste maatschappelijke effecten met behulp van maatschappelijke aanbestedingstrajecten en de sportimpuls (Ministerie van VWS).

d. Integrale gebiedsaanpak
In de sociale structuurvisie wordt onder andere gewerkt vanuit een integrale gebiedsaanpak. Binnen het sportbeleid is een aantal middelen direct in te zetten op wijkgerichte vragen die naar voren komen gericht op specifieke doelgroepen die extra ondersteuning nodig hebben (zie paragraaf 4.4). Hier zal in samenwerking met de overige beleidsterreinen invulling aan gegeven worden. Daarnaast wordt indirect een wijkgerichte aanpak gestimuleerd vanuit de maatschappelijke aanbestedingstrajecten.

4.7 Rollen

Rol van de gemeente Maassluis

In lijn met de landelijke trend en de gemeentelijke sociale structuurvisie is de rol van de gemeente binnen het sportbeleid nu met name regie voeren en toezicht houden. Dat wil zeggen het behouden en ondersteunen van dat wat goed gaat, het filteren en signaleren van de vraag van de doelgroepen en het leggen van verbanden of opstarten/ondersteunen van initiatieven om aan deze vraag te voldoen.

Belangrijk in deze rol is dat we een helicopterview hebben, dat we het totaal zoveel mogelijk overzien. Vaak kan de vraag van de één beantwoord worden door de ander zonder dat zij dit van elkaar weten. Die verbinding kunnen wij alleen leggen als we enerzijds de vraag kennen en anderzijds op de hoogte zijn van het aanbod. We sturen op het ontstaan, denken en werken in netwerken (o.a. door middel van maatschappelijk aanbesteden). In dit kader is het belangrijk dat we sportverenigingen (meer) verenigingsondersteuning bieden en zelf goed “feeling” (onder)houden met het veld. De laagdrempelige bereikbaarheid van het team sport- en accommodatiezaken zoals deze er nu is willen we daarom zeker minimaal behouden.

Rol van Sportverenigingen en -stichtingen

De kerntaak van sportverenigingen, het aanbieden van sport, koesteren we. Sportaanbieders vormen de basis voor ons sportstimuleringsbeleid en zijn een zeer belangrijk intermediaire doelgroep bij de realisatie van de doelstellingen van ons sportbeleid. Zij zijn het die er voor een groot deel voor zorgen dat onze inwoners kunnen sporten, en dus gezond zijn en ze optimaliseren de sociale samenhang en leefbaarheid in Maassluis. Ze laten ons zien wat “eigen kracht” is en dragen door middel van actief burgerschap bij aan de gewenste maatschappelijke effecten. Deze rol moeten sportverenigingen kunnen behouden.

De veranderende rol van de gemeente biedt sportverenigingen kansen om te kijken naar de eigen kracht en haar rol te veranderen of in ieder geval te verbreden. Sportverenigingen staan tenslotte middenin de maatschappij/buurt en weten wat er leeft. Dit in combinatie met een kernactiviteit die ten alle tijden bijdraagt aan de realisatie van de gewenste maatschappelijke effecten zorgt ervoor dat sportverenigingen een zeer belangrijke rol kunnen spelen in maatschappelijke aanbestedingstrajecten. Voor partijen uit vele verschillende beleidsterreinen vormt “de sport” een zeer interessante samenwerkingspartner. Terwijl de kernactiviteit (het aanbieden van sport) centraal blijft staan kunnen sportverenigingen hiervan profiteren. We verwachten van sportverenigingen dat ze een actieve(re) en/of bredere maatschappelijke rol oppakken en de samenwerking zoeken met andere partijen, of hier in ieder geval voor open staan. Verenigingen komen hierdoor sterker te staan, kunnen hun doelgroep verbreden (wat leidt tot nieuwe leden inclusief vrijwilligers), zijn interessanter voor sponsoren en fondsen, hebben toegang tot meer kennis en kunde (via de samenwerkingspartners), enz.

Die nieuwe rol zal per vereniging verschillen, daar waar de ene vereniging een clinic in de wijk in samenwerking met een welzijnsorganisatie ambieert droomt de ander ervan om het “buurthuis van de toekomst” te worden. We realiseren ons dat het voor veel van onze sportverenigingen nog lastig is om zich in de hiervoor beschreven rol te verplaatsen. Velen hebben al moeite om “de club” draaiende te houden. We zullen de sportverenigingen dan ook ondersteunen bij het benutten van de kansen die er liggen op de weg naar een bredere maatschappelijke rol.

Rol van andere sportaanbieders

In Maassluis is een divers aanbod van sporten. Aangeboden door sportverenigingen- en stichtingen maar ook door commerciële sportaanbieders, welzijnsorganisaties (o.a. SeniorenWelzijn en Welzijn E25) en de gemeente. Dit sportaanbod, en de organisatievorm die erachter zit, draagt bij aan het behoud en de versterking van de eigen kracht van burgers. Hierdoor dragen alle sportaanbieders in Maassluis bij aan de gewenste gemeentelijke effecten. In *bijlage 1* staat een greep uit het overzicht van sportaanbieders in Maassluis.

Wat we verwachten van sterke sportverenigingen op het gebied van eigen kracht en actief burgerschap geldt zeker ook voor de "overige", vaak commerciële, sportaanbieders. Deze partijen kunnen een belangrijke rol spelen in de realisatie van de doelstellingen. Omdat dit professionele organisaties betreft verwachten wij dat zij hierin beter hun weg kunnen vinden dan vrijwilligersorganisaties. We zien ze als potentiële partner in netwerken/coalities die bijdragen aan de realisatie van de gewenste maatschappelijke effecten.

Rol van de Maassluise Sport –en Recreatieraad

De Maassluise Sport- en Recreatieraad (MSR) is een burgeradviescommissie die gevraagd en ongevraagd adviezen verstrekt aan burgemeester en wethouders en/of gemeenteraad over zaken die het gemeentelijke beleid op het terrein van sport en recreatie betreffen. De MSR onderhoudt enerzijds contacten met het werkveld, o.a. de sportverenigingen, en heeft anderzijds regelmatig overleg met de betrokken ambtenaren en de wethouder sport. De MSR staat "in het midden" en is neutraal.

Voor ons heeft de MSR heeft een belangrijke signalerende functie. We gaan ervan uit dat de MSR weet wat er "leeft" onder de verenigingen, hen vertegenwoordigt en aangeeft waar in het veld behoefte aan is. Daardoor is de MSR ook een sparringpartner waarmee we elkaars ideeën kunnen bespreken. Voor zover sportverenigingen niet rechtstreeks naar de gemeente (willen/kunnen) komen verwachten wij dat deze verenigingen bij de MSR terecht kunnen.

Rol van Maatschappelijke partners

In de toekomst zullen we nog meer inzetten op de samenwerking met maatschappelijke partners, zoals bijvoorbeeld Welzijn E25 (jongerenwerk), Careyn (gezondheid en welzijnsorganisatie) en andere partners vanuit onderwijs, wonen, welzijn en zorg. Deze samenwerking, en de coördinerende en faciliterende functie van de gemeente, zal de komende periode verder worden uitgewerkt.

Rol van Sport en bewegen met betrekking tot andere beleidsterreinen

Sport en bewegen heeft, voor deelnemers en organisatoren die het "gewoon leuk" vinden, vele positieve, effecten die ook waardevol zijn voor andere beleidsterreinen. Zo werken we gezamenlijk vanuit de verschillende beleidsterreinen aan de zelfde sociale structuurvisie en zetten we verschillende middelen in om dezelfde gewenste maatschappelijke effecten te bereiken. En sport en bewegen draagt bij aan ieder gewenst maatschappelijk effect.

Het moge duidelijk zijn dat juist door een bundeling van krachten, de samenwerking tussen verschillende beleidsterreinen, we een sterkere invloed hebben op de realisatie van de maatschappelijke effecten dan bij een individuele benadering. We realiseren ons terdege dat de bijdrage die sport en bewegen kan leveren op andere beleidsterreinen ervoor zorgt dat de sport sterker komt te staan maar we verliezen "sport en bewegen als waardevol in zichzelf" nooit uit het oog.

Hoofdstuk 5 – Sportstimuleringsbeleid

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we wat we vanuit de gemeente op dit moment allemaal doen op het gebied van sportstimulering, wat onze doelen zijn en hoe we deze willen bereiken.

Alleen op het sportaanbod vanuit de gemeente hebben we directe invloed. Op het sportaanbod door andere partijen hebben we geen directe invloed maar in een aantal gevallen wel indirect, bijvoorbeeld door het verstrekken van (sport)subsidies en verenigingsondersteuning. We concentreren ons in deze nota dan ook op wat we vanuit de gemeente "doen" op het gebied van sport; de gemeentelijke sportprojecten en de "indirecte middelen" waarmee we de regie rol invullen (verenigingsondersteuning en subsidies).

Het Sportstimuleringsbeleid bestaat uit een drietal instrumenten die we inzetten:
- Sport Projecten en Evenementen (paragraaf 5.2)
- Verenigingsondersteuning (paragraaf 5.3)
- Subsidiebeleid (paragraaf 5.4)

Elk instrument bestaat uit verschillende middelen die in het vervolg van dit hoofdstuk verder worden benoemd en toegelicht.

In *bijlage 2* is in een matrix weergegeven welke middelen we inzetten om de benoemde doelstellingen (paragraaf 4.3) te behalen. De middelen dragen bijna allemaal bij aan meerdere doelstellingen en twee of drie van de benoemde maatschappelijke effecten. Toch kan er van elk instrument gesteld worden dat deze met name bijdraagt aan één van de drie maatschappelijk effecten, zoals in onderstaande tabel is weergegeven.

	Instrumenten **Maatschappelijke Effecten**	**Sport Projecten en Evenementen**	**Verenigings-ondersteuning & Subsidiebeleid**	**Sportfaciliteiten-, tarieven- & Subsidiebeleid**
1.	**In 2017 is de sportparticipatie van de inwoners van Maassluis is hoger dan in 2012.**			
2.	**In 2017 is sport en het verenigingsleven een effectieve vorm van meedoen aan de samenleving**			
3.	**In 2017 zijn de inwoners van Maassluis tevreden over de sportvoorzieningen in de omgeving**			

In de nu volgende paragrafen wordt per (sportstimulerings)instrument toegelicht hoe we de komende jaren van plan zijn deze in te zetten.

5.2 Sport Projecten en Evenementen

Als gemeente "beheren" we en stimuleren we momenteel een breed en divers aanbod van sportprojecten en sportevenementen. Hieronder volgt een opsomming per doelgroep waar de projecten en evenementen zich met name op richten.

Doelgroep: Alle inwoners van Maassluis
- Sportaanbod: laagdrempelig en toegankelijk
- Triminstuiven
- Sport- en speluitleen
- Nationale Sportweek Evenement
- MSR Sportgala Evenement

Doelgroep: Jeugd en Jongeren
- Kies voor Sport
- Sportbuurtwerk
- Cruyff Courts Kampioenen
- Jeugdfonds
- Bewegingsonderwijs
- Triminstuiven

Doelgroep Ouderen:
- Fitheidstest
- Triminstuiven

In *bijlage 3* staat een overzicht van de sport projecten en evenementen en wordt per project aangegeven wat we nu doen en waar we naartoe willen (inclusief de financiële middelen die we hiervoor nodig denken te hebben). Uitgangspunt hiervoor is "behouden en ondersteunen wat goed gaat" zoals ook beschreven in de sociale visie. Daarbij willen we uiteraard zoveel mogelijk verbeteringen doorvoeren. Dit betekent het verbreden en verdiepen van de huidige projecten zodat:
- Een bredere en/of groter deel van de doelgroep (per project) wordt bereikt;
- Meer/bredere beleidsterreinen worden betrokken;
- Nog sterker wordt bijgedragen aan de realisatie van de doelstellingen van ons sportbeleid en de gewenste maatschappelijke effecten.

De insteek is om te behouden wat goed gaat, maar we gaan wel op andere manier de middelen toepassen. De triminstuiven zijn het enige project waarbij we daadwerkelijk nog zelf de uitvoering in handen hebben, bij alle andere projecten zijn we meer en meer *regievoerder* en toezichthouder. Met name de projecten Kies voor Sport, de brochure Laagdrempelig sportaanbod en de Nationale Sport Week zijn voorbeelden van hoe we de invulling van sportprojecten zien voor de toekomst: het bieden van een *platform* waar vraag en aanbod samen kunnen komen waarvoor we als gemeente, op basis van de gesignaleerde *vraag*, initiatieven opstarten en daarover de regie voeren.

Daarnaast willen we die projecten die de afgelopen jaren succesvol zijn gebleken nog meer bekendheid aan geven en toegankelijker maken. Enerzijds doen we dit door de *samenwerking* met de maatschappelijke partners op te zoeken, zoals bijvoorbeeld bij de Cruyff Courts kampioenen wat door Welzijn E25 wordt uitgevoerd. Anderzijds gaan we met de tijd mee en proberen we zoveel mogelijk te *digitaliseren* daar waar dat voor meer bekendheid en toegankelijkheid zorgt. Voorbeeld hiervan is het digitaliseren van het sportaanbod aanbod wat we nu in boekjes publiceren. Ook kijken we naar *samenhang* met ander beleidsterreinen, zoals bij het buurtsportwerk en buurtsportcoaches en zoeken we de samenhang van de verschillende projecten zoals bij de fitheidstest en het laagdrempelig en toegankelijk sportaanbod. Ten slotte blijven we ons, als gemeente, inzetten voor die groepen die extra ondersteuning nodig hebben om in beweging te komen zoals ouderen en gehandicapten.

5.3 Verenigingsondersteuning

De focus bij de verenigingsondersteuning is gericht op amateursport en bewegen in georganiseerd verenigingsverband zoals ook beschreven in *paragraaf 4.7 De rol van sportverenigingen en - stichtingen*. De kerntaak van sportverenigingen- en stichting blijft ten alle tijden het aanbieden van sport. Naast het aanbieden van sport vervullen sportverenigingen een steeds bredere maatschappelijke rol. Dat koesteren en ondersteunen we met behulp van de volgende middelen:

- Sportservicepunt (ondersteuning op maat, signalering en informatievoorziening o.a. d.m.v. themabijeenkomsten samen met de MSR en het vrijwilligerssteunpunt)
- Maatschappelijk Verantwoord Verenigen trajecten, implementatie en netwerken
- Buurtsportcoaches

In *bijlage 4* staat een omschrijving van de manier waarop we momenteel invulling geven aan de verenigingsondersteuning en wat we de komende jaren verder en/of anders willen gaan doen. Maatwerk door en de laagdrempelige bereikbaarheid van het team sport- en accommodatiezaken vormen daarin belangrijke pijlers. Daarnaast willen we deze “re-actieve” vorm van ondersteuning uitbreiden/verbreden naar ondersteuning die verenigingen helpt om, met de kernactiviteit als basis, een brede(re) en actieve(re) maatschappelijke rol op te pakken.

Met regie vanuit de gemeente, ondersteunen we verenigingen in onderwerpen als “Wie ben ik, wat kan ik en waar wil ik naartoe?”, “Waar liggen mijn (maatschappelijke) kansen?”, “Wie zijn potentiële samenwerkingspartners?”, “Hoe leg ik verbindingen?”, enz. Dit doen we in de vorm van het project “Maatschappelijk Verantwoord Verenigen”. Dit zal zeker in de beginfase een meer pro-actieve vorm van verenigingsondersteuning vereisen. Bewustwording (van de kansen die een bredere maatschappelijke rol biedt) en enthousiasmeren vormen daarin belangrijke eerste stappen. Met het Maatschappelijk Verantwoord Verenigingen zijn we in 2012 deze weg ingeslagen. De eerste sportverenigingen zijn hier inmiddels mee aan de slag gegaan. De komende jaren zullen steeds meer verenigingen het MVV traject kunnen doorlopen en ondersteunen we in het implementeren van hun bredere maatschappelijke rol.

Een bredere maatschappelijke rol betekent niet alleen dat sportverenigingen zelf in een bredere maatschappelijke context denken en werken en hiervan profiteren maar dat ook vanuit een bredere maatschappelijke context naar sportverenigingen wordt gekeken. Dat wil zeggen ook beleidsterreinen “buiten” de sport willen en kunnen profiteren van de kracht van sportverenigingen. Sportverenigingen staan tenslotte middenin de maatschappij en vormen daarvan een afspiegeling. Ze lopen tegen vragen/problemen aan die ook in de maatschappij als geheel terug komen. Dit betreft niet alleen zaken met betrekking tot “de sport” maar bijvoorbeeld ook zaken in een opvoedkundige of sociale context.

Sportverenigingen hebben, door hun positie middenin de maatschappij, een belangrijke signaalfunctie. Verenigingen moeten, met het signaal dat ze oppakken, wel iets kunnen doen en daarin gaan we ze ondersteunen. Sportverenigingen moeten op een laagdrempelige manier informatie kunnen vinden, ook met betrekking tot andere beleidsterreinen (zoals het jeugdbeleid en Sociale Zaken en Werkgelegenheid). De andere kant op willen we graag dat andere beleidsterreinen proactief inspelen op de behoeften van sportverenigingen. Wij zullen hierin een coördinerende en faciliterende rol spelen.

De buurtsportcoach (voorheen combinatiefunctionaris sport) vormt de link tussen de sportverenigingen en de scholen. Dit zorgt niet alleen voor meer sport en meer keuze in sport op scholen, maar geeft verenigingen ook directe toegang tot de doelgroep jeugd en potentiële nieuwe leden. De buurtsportcoach geeft daarbij invulling aan het basis principe van sport voor de gemeente Maassluis: dat het leuk is! Met de verbreding van de mogelijke partners en doelgroepen van de buurtsportcoach (van alleen jeugd en onderwijs, naar alle leeftijden en alle mogelijke maatschappelijke partners) is de buurtsportcoach ook een belangrijke factor in het bereiken van (nieuwe) doelgroepen. Tegelijkertijd kan de buurtsportcoach door samenwerking met sportcollega’s en van andere vakgebieden ook ondersteuning bieden aan sportverenigingen bij verenigingszaken. Zo biedt de buurtsportcoach samenhang tussen zowel het sportservicepunt als het MVV traject.

5.4 Subsidies

Naast ondersteuning “in natura” bieden we sportverenigingen- en stichtingen ook financiële ondersteuning in de vorm van subsidies (zie ook *bijlage 5*):
- Sportsubsidies
- Maatschappelijk aanbesteden

Dit doen we omdat sportverenigingen en sportstichtingen met hun kernactiviteit bijdragen aan de realisatie van de gewenste maatschappelijke effecten en de doelstellingen. Met financiële ondersteuning in de vorm van subsidies uiten we onze waardering hiervoor en bieden we sportverenigingen de (financiële) mogelijkheid om “meer” te doen. Daarnaast vormen subsidies een middel om te sturen op de realisatie van alle gewenste maatschappelijk effecten en doelstellingen van het sportbeleid zoals omschreven in *paragraaf 4.3*.

Sinds 2009 zijn de sportsubsidies al dusdanig geformuleerd dat sportverenigingen die voor een subsidie in aanmerking willen komen minimaal één keer per jaar een activiteit dienen te organiseren die open staat voor zowel leden als niet-leden. Dit is in de afgelopen jaren een “aanjager” gebleken voor sportverenigingen om hun “open” activiteiten, die ze vaak toch al organiseerden, groter/breder aan te pakken en hiermee meer de publiciteit te zoeken. De (sport)subsidiering maakt onderdeel uit van de Algemene Subsidieverordening Maassluis 2011 en de nadere regels daarbij.

De subsidies met betrekking tot sport en bewegen willen in het kader van “behouden wat goed gaat” in ieder geval handhaven. Daarnaast willen we, vanuit het oogpunt van “regie voeren” dit sturende middel verbeteren en het hanteren een sterkere invloed uitoefenen op de realisatie van de doelstelling “het versterken en bevorderen van sport en bewegen als vorm van meedoen aan de samenleving”. Het sportverenigingsleven is een vorm van meedoen aan de samenleving die we zeer belangrijk vinden en die we nog meer willen ondersteunen. Er liggen kansen voor sportverenigingen- en stichtingen om zich in het kader van het maatschappelijk aanbesteden te ontwikkelen en versterken.

Dat ook landelijk meer en meer wordt ingezet op de bredere maatschappelijk rol van sportverenigingen en andere sportaanbieders en het belang van samenwerking daarbij, ook met andere beleidsterreinen, blijkt uit de Sportimpuls. Deze subsidieregeling vanuit het Rijk kan niet door de gemeente aangevraagd worden, alleen door sport- en beweegaanbieders. De sportimpuls speelt landelijk in op, het bevorderen van initiatieven op eigen kracht door sportaanbieders waarbij samenwerking en het leggen van verbindingen centraal staat.

Door middel van de verenigingsondersteuning, waaronder het MVV traject, bieden we sportverenigingen handvaten en hulp om meer en meer op deze manier te denken en te werken.

Hoofdstuk 6 – Sportaccommodatiebeleid

6.1 Bestaand sportaccommodatiebeleid

Met het gemeentelijk sportaccommodatiebeleid worden de voorwaarden geschapen om op een goede manier sport te kunnen beoefenen. Met de beschikbaarstelling van de accommodaties of om ten aanzien van accommodaties faciliterend te zijn worden de burgers in staat gesteld sportief actief te zijn. Hiermee kan uitvoering worden gegeven aan de uitgangspunten uit de Sociale Structuurvisie en Uitvoeringsplan WMO. In deze beleidsstukken wordt uitvoerig beschreven dat de sport een belangrijk middel is om de gemeentelijke doelstellingen te kunnen bereiken. Het sportaccommodatiebeleid is hierin één van de middelen van het algemene sportbeleid.

Uitgangspunten huidig gemeentelijke sportaccommodatiebeleid

In 2008 is het gemeentelijk accommodatiebeleid vastgesteld. Een onderdeel hiervan is het sportaccommodatiebeleid. We onderscheiden hierbij de binnen- en buitensportaccommodaties en specifiek het zwembad.

De realisatie van sportaccommodaties is een autonome gemeentelijke taak. De gemeente heeft een initiërende rol bij het realiseren van sportaccommodaties, het is de voorwaardenscheppende taak die de gemeente vaak oppakt. Voor de binnensportaccommodaties wordt een relatie met het onderwijs gelegd. Op grond van de onderwijswetgeving heeft de gemeente de plicht gymnastiekaccommodaties te realiseren of te bekostigen.

Het gemeentelijk sportaccommodatiebeleid wordt geformuleerd als “het scheppen van optimale voorwaarden voor sporten en recreëren door het afstemmen van vraag en aanbod van sportaccommodaties”.

Ten aanzien van de buitensportaccommodaties zijn in het accommodatiebeleid de volgende beleidsuitgangspunten genoemd.

1. Invulling geven aan de gemeentelijke voorwaardenscheppende taak, mits passend binnen de gemeentelijke beleidskaders en de richtlijnen van het Instituut voor Sportaccommodaties (ISA)
2. Bij capaciteitsuitbreiding van buitensportaccommodaties gebruik maken van kunstgrasspeeloppervlakten.
3. Bij het realiseren van kunstgras wegens sporttechnische eisen of capaciteitsuitbreiding, dit aan te merken als een gemeentelijke taak.
4. Onderhoud aan buitensportaccommodaties dat technische en specifieke vaardigheden en materialen vraagt door de gemeente uit te laten voeren.
5. Verlichtingsinstallaties behoren in bepaalde mate tot de gemeentelijke verantwoordelijkheid.

Voor de binnensportaccommodaties zijn ook beleidsuitgangspunten geformuleerd.

1. De gemeente realiseert accommodaties ten behoeve van het onderwijsgebruik door basisscholen.
2. De gymnastiekaccommodaties worden in principe bij vernieuwing of renovatie aangepast ten behoeve van sportgebruik. (gymzaal wordt sportzaal)
3. De exploitatie van de tennishal is geen primaire gemeentelijke taak.
4. Zorg te dragen voor adequate binnensportvoorzieningen in relatie tot de behoefte voor bewegingsonderwijs en sportgebruik.

Ten aanzien van het zwembad is het beleidsuitgangspunt geformuleerd dat
het zwembad een basisvoorziening is en middels een financiële bijdrage van de gemeente in stand gehouden wordt.

Investeringssubsidies

Een van de instrumenten van de gemeente bij de uitvoering van het sportaccommodatiebeleid is het instrument van investeringssubsidies. Om de inwoners van Maassluis te kunnen laten sporten zorgt de gemeente onder andere voor een passend aanbod van accommodaties. Om vrijwilligersorganisaties te ondersteunen bij het ontwikkelen en vernieuwen van hun eigen accommodatie, die voor het in stand houden van het aanbod van de activiteiten direct noodzakelijk zijn, kan de gemeente een investeringssubsidie beschikbaar stellen.
Het gaat hier om organisaties die op non-profit basis activiteiten aanbieden op het gebied van samenlevingszaken. Hiermee wordt doelstelling bereikt dat iedere inwoner kan deelnemen aan vrijetijdsbeoefening en het bevordert een gezonde levensstijl.

De regeling luidt als volgt:

1. Investeringssubsidies dienen te worden bestemd voor de aanschaf, bouw en/of verbouw van (nieuwe) onroerende zaken c.q. uitbreiding van bestaande onroerende zaken. Onder verbouw wordt geen renovatie verstaan. De aanvrager wordt geacht hiervoor voorzieningen te treffen
2. De kosten voor commerciële bouw (bijvoorbeeld bar/keuken/sponsorruimten) zijn niet subsidiabel
3. De opzet van de onroerende zaak dient gebaseerd te zijn op een niveau dat in het algemeen maatschappelijk verkeer als sober kan worden beschouwd, dit ter beoordeling van de subsidiegever
4. De waarde van zelfwerkzaamheid van leden enz. wordt niet meegenomen in de subsidiabel geachte investeringssom
5. De aanvrager kan maar eens in de drie jaar een subsidie voor investeringen aanvragen.

Een investeringssubsidie kan maximaal 10% van de subsidiabel geachte investeringssom bedragen tot een maximum van € 25.000,=.

OZB bijdrage

Verenigingen met een eigen accommodatie komen in aanmerking om de kosten van de OZB die men dient te voldoen als subsidie terug te ontvangen. Dit is ook van toepassing op de sportverenigingen die een eigen accommodatie hebben. Tot maximaal het bedrag dat aan de gemeente aan onroerend Zaak Belasting is betaald kan worden teruggevraagd. Voor de sport bedragen deze subsidies jaarlijks ca. € 15.000.

6.2 Binnensportaccommodaties en onderwijs

De binnensportaccommodaties en onderwijs zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden als het gaat om het gebruik van ruimte voor het bewegingsonderwijs. Voor het basisonderwijs geldt dat de gemeente, de gymnastiekaccommodaties aan de scholen beschikbaar stelt conform de uitgangspunten in de onderwijshuisvestingsverordening.
Bij het voortgezet onderwijs ligt dat weer anders. Het Kastanjecollege beschikt zelf over gymnastiekaccommodatie. Hier heeft de gemeente geen bemoeienis mee, behalve dat de gemeente deze accommodatie buiten de schooltijden verhuurt aan derden (avond en weekend). De school ontvangt hiervoor een vergoeding.
Voor het Reviuslyceum die geen eigen gymnastiekaccommodatie heeft biedt de gemeente de school de mogelijkheid tot medegebruik van een gymnastiekaccommodatie. De school betaalt hiervoor een vergoeding aan de gemeente.

De scholen dienen voor het gymnastiekonderwijs binnen een redelijke afstand een accommodatie te kunnen gebruiken. Volgens de door de gemeenteraad vastgestelde onderwijshuisvestingsverordening bedraagt deze afstand 1.500 meter. Deze afstand geldt ook voor het voorgezet onderwijs.

Voor de exploitatie van binnensportaccommodaties vormt het schoolgebruik vaak de kurk waarop de exploitatie van een accommodatie drijft. Zonder inkomsten uit het onderwijs wordt de exploitatie van een accommodatie vrijwel ondoenlijk.

In het accommodatiebeleid is het uitgangspunt opgenomen dat de gymnastiekaccommodaties in principe bij vernieuwing of renovatie worden aangepast ten behoeve van sportgebruik. Dit houdt in dat er vanuit gegaan wordt dat er dan een ruimere sportzaal wordt gerealiseerd op het moment dat vervangende nieuwbouw nodig is. Dit is overigens ook een wens die vanuit het basis- en voortgezet onderwijs leeft.

In het licht van “Snoeien doet bloeien” worden scenario’s geschetst voor de toekomst van scholen. Hieraan dient het gebruik van gymnastiekaccommodaties gekoppeld te worden. Dit zal gebeuren in het huisvestingsplan onderwijs. Aan de hand van de leerlingenprognoses kan worden vastgesteld welke behoefte er aan gymnastiekonderwijsvoorzieningen nodig is. Bij de spreiding van gymnastiekaccommodaties dient goed gelet te worden op dit afstandscriterium van de scholen.

Verhuur binnensportaccommodaties

De sporthallen en gymzalen (inclusief de 2 zalen van het Kastanjecollege in de avonduren) worden via het team sport- en accommodatiezaken verhuurd. Per seizoen/schooljaar wordt het onderwijs, gezien de wettelijke zorgplicht die de we hier hebben, als eerste ingedeeld. Daarna volgen de sportverenigingen en andere sportaanbieders, die ook per seizoen vooruit kunnen huren. Als laatste worden de particuliere huurders en commerciële huurders ingedeeld. De uren die na de seizoensindeling “leeg” blijven kunnen gedurende het seizoen gehuurd worden, hierbij geldt “wie het eerst komt wie het eerst maalt” principe.
Om de huurders met name met betrekking tot de reserveringen inzicht te geven in wat reeds verhuurd is, is begin 2013 gestart met een proef om de “grote” huurders via internet inzicht te geven in de verhuurschema’s. Afhankelijk van de uitkomsten van de proef kan de toegang tot de schema’s uitgebreid worden.

6.3 Ontwikkelingen in sportaccommodatiebeleid

Op het gebied van de sportaccommodaties is er de afgelopen periode een aantal ontwikkelingen geweest, die hebben geleid tot een aanscherping of aanpassing van het sportaccommodatiebeleid.

Verkoop tennishal

In het accommodatiebeleid is opgenomen dat het exploiteren van de tennishal geen gemeentelijke taak is. De tennishal is dan ook verkocht aan een commerciële exploitant.

Onderzoek exploitatie en beheer

Naar aanleiding van een prioriteit in het coalitieakkoord is er opdracht verleend om te onderzoeken of ten aanzien van de realisatie, beheer en exploitatie van gemeentelijke binnen- en buitensportaccommodaties voordelen te behalen zijn voor zowel gebruikers als voor gemeente door aanpassing van de huidige situatie of het opzetten van een andere organisatievorm.
Er waren geen gegronde redenen om te komen tot verzelfstandiging van gemeentelijke accommodaties en besloten is geen verdere stappen te nemen richting verzelfstandiging van exploitatie en beheer van de binnensportaccommodaties.

Wel is het zo dat initiatieven van verenigingen om te komen tot een andere exploitatievorm op haalbaarheid zullen worden getoetst. Diverse belangenafwegingen, die voor elke casus anders kunnen zijn, spelen daarbij een rol. Indien een dergelijk initiatief voldoende waarborgen heeft voor de gemeente dan kan hieraan medewerking worden verleend.

VDL constructie

Er zijn inmiddels twee verenigingen, voetbalvereniging VDL en tennisvereniging Evergreen, geweest die voor de financiering van hun initiatieven waartoe de gemeente op grond van het sportaccommodatiebeleid niet verantwoordelijk is een beroep heeft gedaan op de gemeente. De verenigingen wilden een aanpassing van het speeloppervlak die op grond van technische overwegingen of capaciteitsknelpunten niet noodzakelijk was. De middelen die de gemeente in de begroting voor het sportcomplex had staan worden middels een subsidie-uitvoeringsovereenkomst voor een aantal jaren aan de vereniging beschikbaar gesteld. Voor de gemeente is dit budgettair neutraal en de vereniging verwerft extra middelen, waarmee de te plegen investering, met subsidie van derden en/of eigen bijdragen haalbaar wordt.
Dit uitgangspunt zal in de toekomst ook bij andere verenigingsinitiatieven toegepast kunnen worden en is eigenlijk al een aanpassing van het in 2008 vastgestelde accommodatiebeleid. Hierbij staat ook de optie open dat verenigingen, op eigen verzoek, een grotere verantwoordelijkheid krijgen in de exploitatie van een accommodatie.

6.4 Toekomstige ontwikkelingen

Naast de ontwikkelingen die al in gang zijn gezet, zijn er ook ontwikkelingen die de komende periode zullen gaan spelen. Deze worden ingegeven door lokale ontwikkelingen, maar ook door landelijke ontwikkelingen.

Investeringssubsidies

Sinds de vaststelling van beleid voor investeringssubsidies is vanuit de sport al aangegeven dat het maximum bedrag van € 25.000 onvoldoende is om de bekostiging van vernieuwing van de sportaccommodaties rond te kunnen krijgen. Het beleid in de sport is er sinds jaar en dag op gericht dat de gemeente de sportoppervlakte realiseert en de verenigingen de kleed- en kantine accommodatie en overige opstallen op het complex. Met een investeringssubsidie kunnen de sportverenigingen de accommodatie uitbreiden of vernieuwen, mits dit niet als onderhoud wordt aangemerkt of er sprake is van commerciële ruimten, zoals een kantine.
Het blijkt in de praktijk op steeds meer knelpunten te stuiten om deze lijn vast te houden. De verenigingen blijken niet meer in staat te zijn om de kleedkamers en kantine voor eigen rekening te vernieuwen. Veel accommodaties zijn of zijn binnenkort aan grondige vernieuwing of vervanging toe en verenigingen hebben moeite om hier uitvoering aan te geven.
Dit baart ons zorgen, want er zullen binnen niet al te lange termijn steeds meer accommodaties in aanmerking komen voor een renovatie. Het is van belang hier nader beleid op te ontwikkelen. In deze nota komen wij met een aanzet voor dit nieuwe beleid.

Regeerakkoord

In het regeerakkoord “Bruggen slaan” is de wens opgenomen om tenminste 3 uur per week gymnastiek in het primair onderwijs te geven binnen de bestaande onderwijsuren. Het is nog onduidelijk op welke wijze dit vormgegeven gaat worden. Vast staat wel dat als dit uitgevoerd gaat worden er een tekort aan gymnastiekaccommodaties binnen de gemeente zal ontstaan. De ontwikkelingen op dit gebied zullen worden gevolgd om de consequenties snel helder te hebben. Pas als er zicht is op de uitvoering van deze maatregel gekoppeld aan een financiering richting de gemeente, kan er duidelijkheid komen over de rol die de gemeente zal gaan spelen bij dit voornemen.

Ontwikkelingen binnensportaccommodaties

Een aantal verenigingen en instellingen onderneemt initiatieven om het aanbod van binnensportaccommodaties te verbeteren. Met deze ontwikkeling wil men een ruimer accommodatieaanbod creëren zodat het gebruik van binnensportaccommodaties kan toenemen. Hieraan ligt de gedachte ten grondslag dat er te weinig geschikte binnensportaccommodaties zijn die door de sportverenigingen en het onderwijs kunnen worden gebruikt op tijden dat men die nodig heeft.

Korfbalvereniging CKC Maassluis en Lentiz onderwijsgroep hebben (in samenwerking met handbalvereniging Untitas'63) een haalbaarheidsonderzoek opgesteld voor de realisatie van een sporthal in het Wipperspark. Op 2 april 2013 heeft het college besloten geen medewerking te verlenen aan het realiseren van een derde sporthal in het Wipperspark.
Door dit besluit vindt er op korte termijn geen uitbreiding plaats van het aantal binnensportaccommodaties.

Basketballvereniging Green Eagles heeft het plan ingediend om de gymzaal aan de Haydnlaan om te bouwen tot een grote sportzaal en de exploitatie daarvan zo mogelijk in eigen hand te nemen. Hiermee hebben zij een eigen sportvoorziening die ook ingezet kan worden voor onderwijsdoeleinden. Dit plan wordt op haalbaarheid getoetst en met de vereniging besproken.

Onderzoek MSR capaciteit binnensportaccommodaties

De Maassluise Sport- en Recreatieraad heeft een onderzoek uitgevoerd naar de behoefte van de gebruikers van binnensportaccommodaties zoals verenigingen en scholen. Uit deze enquête komen ook geen grote bijzonderheden naar voren. Er zijn slechts enkele kleine praktische knelpunten, die deels al weer zijn opgelost. De uitkomsten van deze enquête leiden niet tot aanpassingsvoorstellen. De algemene conclusie is dat de capaciteit van de binnensportaccommodaties in het algemeen voldoende is. Er zijn wat wensen vanuit de sport voor verschuiving van uren van gymzalen naar een sporthal, maar dat noopt niet tot extra maatregelen.

Ontwikkelingen buitensportaccommodaties

In het algemeen kan worden gesteld dat de sporttechnische ondergronden van de verschillende buitensporten van voldoende tot goede kwaliteit zijn. Daar is de afgelopen jaren flink in geïnvesteerd, zowel door de gemeente, als door enkele verenigingen. Daarnaast zijn er op het gebied van de buitensportaccommodaties ook plannen.

Hockeyvereniging Evergreen is aan het onderzoeken op welke wijze een vernieuwing van het sportcomplex kan plaatsvinden. Deze vereniging heeft ambities die verder gaan dan alleen het zijn van een standaard hockeyvereniging. Zij zijn voorloper met het MVV (Maatschappelijk Verantwoord Verenigen) traject en de uitkomsten van dit traject wil men koppelen aan een nieuwe inrichting en bouw van het sportcomplex, zodat zij een spil in de wijk kan vormen waar diverse activiteiten kunnen plaatsvinden.

Als gevolg van het niet doorgaan van de fusieplannen van de voetbalverenigingen Excelsior M en MSV '71, is MSV'71 zich nu aan het beraden op de situatie. De vereniging wil inzetten op een kunstgrasveld. Wegens de afwezigheid van kunstgras merkt de vereniging concurrentie met de andere sportverenigingen en heeft men ten opzichte van de andere verenigingen meer last van afkeuringen voor training en wedstrijden. Ook landelijk gezien is het een ontwikkeling dat een voetbalvereniging tegenwoordig over kunstgras kan beschikken.

Bij vrijwel alle buitensportverenigingen is het een knelpunt om de opstallen accommodaties te renoveren. De verouderde accommodatie zijn aan renovatie toe, maar de verenigingen kunnen hiervoor onvoldoende middelen vrijmaken.

Ontwikkelingen overige accommodaties

Naast de genoemde ontwikkelingen bij de binnen- en buitensportaccommodaties is het goed om te noemen dat er op het gebied van de overige sportaccommodaties meer gebeurt. Onlangs is er aan de Schietvereniging Prins Hendrik een tijdelijke schoolgebouw verkocht waarmee ze het verenigingsgebouw kunnen opknappen en de Stichting Outdoor Sportpromotion is het mogelijk gemaakt om met gemeentelijke inspanningen een accommodatie te plaatsen voor de activiteiten van de stichting. In beide gevallen lag hier geen specifiek beleid ten grondslag aan de hulp dan de toevallige omstandigheden die er waren en de gemeentelijke insteek om de beide instellingen te helpen. Naar verwachting zullen er binnen het sportaccommodatiebeleid altijd zulke gevallen blijven bestaan en dat is misschien maar goed ook. Regelmatig blijkt dat gepaste creativiteit nodig is om succes mogelijk te kunnen maken.

Ontwikkeling zwembad

Het beleidsuitgangspunt dat het zwembad een basisvoorziening is en middels een financiële bijdrage van de gemeente in stand gehouden wordt blijft gehandhaafd. Hierbij passen de volgende doelstellingen:
- Bevorderen dat iedere inwoner kan deelnemen aan vrije tijdsbeoefening.
- Bevorderen van een gezonde levensstijl.

De Stichting Exploitatie Zwembad Maassluis is verantwoordelijk voor de exploitatie van het zwembad. Jaarlijks ontvangt deze stichting een subsidie waar een uitvoeringsovereenkomst aan ten grondslag ligt.
De zwembadwereld is constant in beweging en de ontwikkelingen volgen elkaar ook daar op. De afgelopen jaren is de subsidie voor het zwembad niet gewijzigd, terwijl de diverse uitgaven wel zijn gestegen. De kosten voor energie en personeel zijn daarin de voornaamste, maar ook andere kleine zaken kunnen een rol spelen, zoals bijv. het afschaffen van de vangnetbanen. Het zwembadbestuur is in staat gebleken om op een initiatiefrijke wijze het zwembad op een goede manier te exploiteren en de verschillende uitdagingen goed aan te kunnen. Onlangs is de horeca afdeling opgeknapt waardoor het zwembad op dat gebied ook een betere uitstraling krijgt.
Er kan echter een moment ontstaan waarop een herijking van de subsidie of een heroriëntatie op de zwembadactiviteiten dient plaats te vinden.

Tarievenbeleid

De roep om een herijking van het tarievenbeleid is door een werkgroep vanuit de gemeenteraad en de MSR opgepakt. Gezamenlijk wordt een nieuw beleid uitgestippeld voor de sporttarieven. Er wordt een relatie gelegd met de kostprijs van de accommodaties. Op basis van de normkosten voor een accommodatie wordt een bepaald dekkingspercentage gehanteerd. De werkgroep heeft haar bevindingen aan de gemeenteraad voorgelegd. De gemeenteraad heeft het college opdracht gegeven om met de vastgestelde uitgangspunten het tarievenbeleid verder uit te werken. Het nieuwe tarievenbeleid dient eind 2013 gereed te zijn.

6.5 Speerpunten beleid 2013 – 2017

De uitgangspunten van het accommodatiebeleid 2008 zijn nog steeds van toepassing. Op enkele punten dienen er aanpassingen of aanvullingen plaats te vinden, of dient er een nieuw uitgangspunt te worden geformuleerd. Tevens worden in deze paragraaf de verschillende speerpunten benoemd die wij de komende periode willen realiseren. Hierbij maken wij ook onderscheid in de speerpunten voor binnen- en buitensportaccommodaties.

Buitensportaccommodaties

Kunstgras MSV ’71

Één van de uitgangspunten is dat realisatie van kunstgras een gemeentelijke taak is wegens sporttechnische eisen of capaciteitsuitbreiding. De ontwikkelingen gaan tegenwoordig erg snel op dit gebied. Hoewel het speltechnisch nog niet noodzakelijk is om als voetbalvereniging over een kunstgrasveld te beschikken, is het om andere redenen wel praktisch. Bij afgelasting gaat de KNVB er vanuit dat de clubs kunnen uitwijken naar kunstgrasspeelvelden. Daarnaast kan het kunstgrasveld ook uitstekend gebruikt worden voor trainingsdoeleinden. Er is dan minder kans op afgelasting van de trainingen. Vooral verenigingen die nog geen kunstgras hebben en alleen nog maar natuurgrasvelden hebben een nadelige concurrentiepositie ten opzichte van verenigingen met kunstgras. Dit is een ongewenste situatie.
Gelet op deze ontwikkelingen zijn we er voorstander van om op korte termijn een kunstgrasveld bij MSV '71 te realiseren. Hiermee staat de vereniging op gelijke voet met de andere voetbalverenigingen in Maassluis en wordt voorzien in de wedstrijd- en trainingsbehoefte. Hiermee beschikt elke voetbalcomplex een door de gemeente gerealiseerd kunstgrasveld.

Investeringssubsidies voor verenigingsaccommodaties

De wijze waarop met de kleed- en kantineaccommodaties bij buitensportaccommodaties in het land wordt omgegaan is heel divers. Hieruit valt geen uniforme lijn te ontdekken. In Maassluis bekostigen de buitensportverenigingen de realisatie van club- en kleedgebouwen nu zelf.
Dit laatste willen we veranderen. De gemeente kan bijvoorbeeld een budget beschikbaar stellen aan een vereniging, waarmee de kleedkamers gebouwd of gerenoveerd kunnen worden.

Op basis van de richtlijnen van de sportbonden kan bepaald worden welke omvang van de kleedaccommodatie noodzakelijk is. Het heeft dan onze voorkeur om de verenigingen een normbedrag toe te kennen waarmee men zelf de kleedaccommodatie kan realiseren. Verenigingen realiseren zelf de kantine en wij zijn er geen voorstander van om als gemeente de kleedaccommodatie te realiseren, omdat er vaak sprake zal zijn van een gecombineerde bouw. Een gezamenlijk bouwheerschap heeft niet de voorkeur. Verenigingen kunnen op deze wijze de accommodatie geheel naar eigen wensen en inzichten realiseren.

Ons uitgangspunt is dat de verenigingen een normvergoeding ontvangen op basis van het aantal kleedkamers dat gerealiseerd moet worden volgens de normen van de sportbonden. De verenigingen zijn vervolgens verantwoordelijk voor het onderhoud en de instandhouding voor 40 jaar. Na die 40 jaar zal moeten worden bepaald op welke wijze opnieuw verbouwbijdrage kan worden verleend. Met deze regeling bestaat er de mogelijkheid om voor accommodaties, die ouder zijn dan 40 jaar een bijdrage te verlenen voor vernieuwing.
Er kan gekozen worden voor een volledige nieuwbouw of een grondige renovatie. Wij stellen voor om een bijdrage voor een renovatie te verlenen bij accommodaties ouder dan 25 jaar. Na een renovatie zal de accommodatie wederom 25 jaar mee moeten kunnen. Een nieuwe bijdrage is dan na 25 jaar pas weer mogelijk.

Op welke wijze die vernieuwing (nieuwbouw of renovatie) kan worden vorm gegeven is aan de vereniging.
Er kan voor worden gekozen om eens in de vijf jaar een controle te houden over de kwaliteit en onderhoudsstatus van de kleedkamers.
In bijlage 5 – subsidies is een uitwerking van deze regeling opgenomen, waarin ook de bedragen en het verschil in de bijdrage voor nieuwbouw en renovatie is opgenomen.

Nieuw uitgangspunt beoordeling initiatieven

De uitgangspunten van het accommodatiebeleid van 2008 zijn nog steeds van kracht. De beoordeling van nieuwe initiatieven kan ook vanuit dat beleid plaatsvinden. In het algemeen wordt positief gestaan tegenover deze nieuwe ontwikkelingen. Als het uitgangspunt van een budgettair neutraal karakter wordt gehanteerd bij de initiatieven dan is de haalbaarheid van het initiatief erg groot. (VDL, tv Evergreen).

Als er initiatieven zijn die van de gemeente een extra financiële inspanning verlangen dan zal hier verder op moeten worden ingezoomd. De vraag om noodzaak en onoverkomelijkheid komt dan om de hoek kijken. Kort gezegd, zijn het luxe wensen of zijn de wensen in het kader van een gemeentelijke verantwoordelijkheid in het accommodatieaanbod verantwoord en dient de gemeente hierin bij te dragen. Deze vragen zijn niet standaard te beantwoorden. In voorkomende gevallen zullen deze op hun merites worden beoordeeld, waarbij er sprake zal zijn van een positieve doch kritische insteek. Nieuwe ontwikkelingen zijn vaak alleen mogelijk met financiële inspanningen en in deze tijd moeten deze belangen gemeentebreed worden afgewogen, waarbij ook de belangen van derden een rol kunnen spelen.

De zogenaamde VDL constructie heeft inmiddels al naam en diverse initiatiefnemers vragen naar een vergelijkbare toepassing.
De verenigingen nemen een grotere verantwoordelijkheid ten aanzien van de exploitatie van de sportaccommodatie en verzoeken om de middelen die de gemeente regulier kwijt zou zijn, over te dragen aan de exploiterende vereniging of stichting. Hiermee worden dan langdurige afspraken gemaakt over de te leveren prestaties van de instelling en de bijdrage van de gemeente.
Dit uitgangspunt is een aanvulling op de uitgangspunten van 2008. Het is als eerste toegepast op de buitensportaccommodatie, maar kan ook worden toegepast bij binnensportaccommodaties (Green Eagles/Haydnlaan).

Binnensportaccommodaties

Op het gebied van de binnensportaccommodaties is een aantal initiatieven die nu actueel zijn. Onderstaand geven wij een opsomming waarna een totaalscenario wordt geschetst voor de komende jaren.

Gymzaal Haydnlaan

Voor de gymzaal aan de Haydnlaan zijn er plannen om deze om te vormen tot een sportzaal. Basketballvereniging Green Eagles is hiervoor de initiatiefnemer. Om dit initiatief mogelijk te maken wordt nu gewerkt aan een voorstel waarin de voorwaarden, inclusief de ruimtelijke, worden uitgewerkt en de financiële kaders worden bepaald. De vereniging streeft er naar om de verbouwing in 2014 te laten plaatsvinden.
Uitgangspunt is in eerste instantie een budgettair neutrale operatie. Omdat er sprake is van een uitwerking van een gemeentelijk uitgangspunt om gymzalen waar mogelijk uit te breiden tot sportzalen, verdient het aanbeveling om te onderzoeken of er in dat kader een ruimere gemeentelijke bijdrage zou kunnen worden geleverd. Als de gemeente immers zelf een sportzaal zal realiseren dan is er ook financiële ruimte nodig voor de investering en exploitatie. Dit aspect zal worden betrokken bij de planuitwerking in het uitvoeringsplan.

Olympiahal

De Olympiahal is een sporthal die in 1967 in gebruik is genomen. Deze hal voldoet aan de uitgangspunten voor de sportbeoefening. De enige beperking die er is, is het gebruik van de hal bij het gymnastiekonderwijs, als twee zaaldelen in gebruik zijn. De onlangs uitgevoerde akoestische maatregelen hebben de akoestiek in de hal wel verbeterd, maar bij gebruik door twee groepen van een school is er nog wel geluidsoverlast.
Wij zullen op korte termijn in kaart brengen welke uitgaven noodzakelijk zijn om de sporthal in stand te houden, inclusief de mogelijke verbeteringsslagen, waarbij een verband wordt gelegd met de te verwachten levensduur.

Parkiet

De gymzaal Parkiet is nog een kleine traditionele gymzaal. Deze zou ook vergroot moeten worden. In het investeringsprogramma staan enkele investeringen geraamd en de raad heeft bij amendement

uitgesproken dat voordat deze investeringen kunnen worden uitgevoerd, de raad hierover een apart voorstel moet worden voorgelegd.
Bezien zal moeten worden of deze investeringen nog de moeite waard zijn in relatie tot de ouderdom van deze gymzaal en de wens om over te gaan tot vergroting tot een sportzaal. In kaart zal worden gebracht op welke wijze en met welke kosten de gymzaal kan worden vergroot tot een sportzaal op deze locatie. De planning van een eventuele verbouwing is afhankelijk van de mogelijk vernieuwingsplannen voor basisschool de Regenboog en de realisatie van de Haydnlaan. Qua planning kunnen deze sportaccommodaties niet tegelijkertijd buiten gebruik zijn.

Gymnastiekvoorziening Reviuslyceum

Zoals aangegeven verdient het aanbeveling om te onderzoeken of een gymnastiekvoorziening voor het Reviuslyceum niet dichter bij de school kan worden gesitueerd. Nu het plan voor een sporthal in het Wipperspark niet uitvoerbaar is, zullen andere alternatieven moeten worden onderzocht.
Het betreft een uitbreiding van het voorzieningenaanbod.
Deze zaal zal in de nabijheid van het Reviuslyceum worden gerealiseerd. Dat wil zeggen dat deze zaal binnen de daarvoor geldende afstandsnormen, zoals opgenomen in de gemeentelijk onderwijshuisvestingsverordening, van de school wordt gerealiseerd. Op dit moment is het nog onduidelijk welke locatie daarvoor het meest geschikt zal zijn. Vooralsnog wordt er aan gedacht om deze zaal op te nemen in de nieuwbouw van het Spectrum, waardoor er twee sportzalen bij de nieuwbouw van de school worden gerealiseerd, het handhaven van de locatie aan de Wassenaer van Obdamstraat of in de nabijheid van de Sportlaan. Deze opties dienen nog op haalbaarheid te worden getoetst.

Sportzaal Spectrum

Bij de nieuwbouw van Het Spectrum, ter vervanging van het oude schoolgebouw aan de Fenacoliuslaan, zal een nieuwe sportzaal worden gerealiseerd. Hiermee is er vervanging voor de gymzaal een de Wassenaer van Obdamstraat.

Snoeien doet Bloeien

In het eindrapport snoeien doet bloeien worden scenario's geschetst voor de behoefte aan schoolgebouwen en er wordt een relatie gelegd met de benodigde gymnastiekaccommodaties. De uitkomsten zullen een rol spelen bij een op te stellen onderwijshuisvestingsplan. Als de uitbreiding van het aantal gymnastiekuren vanuit het Regeerakkoord door het Rijk verder is vormgegeven, dan zal dit hierbij worden betrokken.

Verhuur binnensportaccommodaties

De uitbreiding van de mogelijkheden voor het gebruik van internet voor de verhuur van binnensportaccommodaties is een ontwikkeling die wij uit willen breiden.

Totaalscenario binnensportaccommodaties

Voor de komende vier jaar schetsen wij een totaalscenario waarmee rekening wordt gehouden met bovenstaande wensen en ontwikkelingen. Het betreft een streefbeeld met de ambitie om deze plannen te realiseren.

Het aanbod aan binnensportaccommodaties wordt op dit moment toereikend geacht. Wel leeft er de wens om kleine gymzalen om te vormen tot sportzalen en is er de behoefte om een extra voorziening te realiseren om te voorzien in de behoefte aan gymnastiekvoorziening voor het voortgezet onderwijs van het Reviuslyceum.

Het aantal binnensportaccommodaties dat voor het onderbrengen van de binnensportbehoefte noodzakelijk is bestaat uit:

Sporthallen

Voor de behoefte aan gymnastiekonderwijs en sportgebruik is de capaciteit van de bestaande twee hallen de Olympiahal en de Wethouder Smithal voldoende.

Gymnastiekzalen
Hoewel de wens leeft om alle gymnastiekzalen om te bouwen tot sportzalen is dat voor drie gymzalen niet mogelijk. De gymnastiekzaal Startpunt is in 2006 in gebruik genomen. De zaal maakt onderdeel uit van een multifunctionele accommodatie. Aanpassingen zijn hierdoor vrijwel onmogelijk en er zou sprake zijn van kapitaalvernietiging.
De twee gymnastieklokalen van het Kastanjecollege zijn eigendom van het schoolbestuur Lentiz Onderwijsgroep. Wij verhuren deze accommodaties alleen voor het avond en weekendgebruik.

Sportzalen
Het is de ambitie om vier sportzalen te realiseren.
Drie bestaande gymzalen worden omgebouwd tot sportzalen. Dat is aan de Haydnlaan en de Parkiet. De gymzaal aan de Wassenaer van Obdamstraat wordt vervangen door de nieuwbouw bij het Spectrum. Daarnaast wordt een extra sportzaal gerealiseerd voor de gymnastiekbehoefte van het Reviuslyceum.

In onderstaand schema vatten wij de uitgangspunten samen:

	Bestaande situatie	**Toekomstige situatie**	**tijd**
Sporthal	Olympia	Olympia – (evt. renovatie)	2014
	Weth. Smithal	Weth. Smithal	-
Gymzaal	Startpunt	Startpunt	-
	Parkiet		
	Wass. V. Obdam		
	Haydnlaan		
	Kastanjecollege 1	Kastanjecollege 1	-
	Kastanjecollege 2	Kastanjecollege 2	-
Sportzaal		Haydnlaan	2014
		Spectrum	2016
		Parkiet	pm
		"Revius"	pm

Overigens geldt voor al deze initiatieven dat de uiteindelijke haalbaarheid ook afhankelijk is van de ruimtelijke ordeningsaspecten die een rol spelen.

Tarievenbeleid

Door de werkgroep tarievenbeleid is een kader voor een gemeentelijk tarievenbeleid sportaccommodaties opgesteld. Dit is gepresenteerd in een thema-avond aan de gemeenteraad. Op basis van dit kader zal de werkgroep aan de raad voorstellen om het college te verzoeken de voorstellen verder uit te werken.
Het tarievenbeleid zal gebaseerd worden op een kostprijs die gebaseerd is op een theoretische vervangingswaarde en de gemiddelde overige kosten per type veld (buitensport) en per type sportaccommodatie (binnensport).

De tarieven worden vastgesteld door middel van een dekkingspercentage. Het uitgangspunt is dat voor de verschillende type velden en verschillende typen binnensportaccommodaties eenzelfde dekkingspercentage wordt gehanteerd.
Het is nog vroeg om verdere uitspraken te doen over de uitkomsten van deze uitwerking. Vast staat dat er aan deze operatie geen bezuiniging is gekoppeld en niet zal leiden tot hogere inkomsten voor de gemeente. Er is sprake van een budgettaire neutrale operatie. Verschuivingen binnen de tarieven, plussen en minnen, die eventueel kunnen ontstaan zullen dan elkaar in evenwicht dienen te houden. Het tarievenbeleid zal enige jaren na de invoering moeten worden geëvalueerd.

Hoofdstuk 7 – Financiële kaders

Ten aanzien van de ontwikkelingen in de sport zijn er de afgelopen periode geregeld aanzetten gegeven voor de verruiming van de sportbudgetten in aanvulling op de budgetten die in de reguliere begroting staan. Onderstaand schetsen wij welke middelen ingezet zouden kunnen worden voor een intensiever inzet van middelen door de gemeente voor de sport.

De afgelopen tijd is een aantal exploitatie-uitgaven op de Welzijnsaccommodaties vervallen als gevolg van genomen besluiten tot verhuur van accommodaties en zijn inkomsten gegenereerd vanwege huuropbrengsten. Verder is er sprake van vrijval van kapitaallasten wegens gesloopte gebouwen. Dit levert per saldo een ruimteschepper op van € 82.000,= structureel. Er zal een voorstel komen om deze ruimteschepper te benutten ten gunste van de (dan budgetneutrale) uitvoering van het (sport)accommodatiebeleid. In de Kadernota wordt deze post als PM opgenomen.

Bij de begrotingsbehandeling 2013 heeft de raad bepaald dat ten behoeve van de uitvoering van de op te stellen nota sportbeleid de middelen die nu in de algemene reserve komen (€ 96.000 besparing op het sportbudget) zo nodig weer beschikbaar komen voor de uitvoering van het sportbeleid (structureel geld). Dit uitgangspunt is zo ook opgenomen in de Kadernota 2014.

In totaal is het huidige financiële kader, als deze voorstellen uit de Kadernota worden overgenomen met de vaststelling van de begroting 2014, € 178.000 structureel.

Daarnaast heeft de raad heeft op 13 november 2012 besloten een impuls voor de binnensport op basis van initiatieven van verenigingen van € 100.000 te oormerken in de besteding van de VVSV-middelen. Dit betreft incidenteel geld.

In het uitvoeringsprogramma dat integraal onderdeel van deze nota uitmaakt, worden de prioriteiten die wij de komende jaren in uitvoering willen nemen gekoppeld aan dit financiële kader. De uitgangspunten uit de sportnota die leiden tot financiële consequenties worden dan gefaseerd in kaart gebracht en in tijd gepland.

Literatuurlijst

- Sociale Structuurvisie, gemeente Maassluis, 2013
- Uitvoeringsplan 2013-2014 van de Nota Integraal Jeugdbeleid Maassluis 2011-2014, Gemeente Maassluis, 2013
- Sport Inspireert! Sportagenda 2016, NOC*NSF, 2012
- Jeugd Rijnmond in Beeld 2011, GGD Rotterdam Rijnmond, 2012
- Aan de slag met combinatiefuncties in Maassluis 2.0, gemeente Maassluis, 2012
- Kadernota 2013-2016, Gemeente Maassluis, 2012
- Nederland Sportland, Visie op de rol van de gemeente in de realisatie van NederlandSportland, Vereniging Sport en gemeenten, 2011
- Een denkrichting: De Betrokken Stad, Gemeente Maassluis, 2011
- Beleidsplan Vrijwilligerswerk 2011-2014, Gemeente Maassluis, 2011
- Uitgangspunten accommodatiebeleid, gemeente Maassluis, 2007

Postbus 55
3140 AB Maassluis

Koningshoek 93.050
3144 BA Maassluis